

Univerzita Pardubice
Dopravní fakulta Jana Pernera

Možnosti rozvoje turistické destinace Vysočina

Bc. Petr Rajdl

Diplomová práce

2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petr RAJDL**
Osobní číslo: **D08685**
Studijní program: **N3708 Dopravní inženýrství a spoje**
Studijní obor: **Dopravní management, marketing a logistika**
Název tématu: **Možnosti rozvoje turistické destinace Vysočina**
Zadávací katedra: **Katedra dopravního managementu, marketingu a logistiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod

- 1. Význam cestovního ruchu pro rozvoj regionu**
- 2. Charakteristika turistické destinace Vysočina**
- 3. Analýza současného stavu cestovního ruchu na Vysočině**
- 4. Možnosti rozvoje turistické destinace Vysočina**

Závěr

Rozsah grafických prací: **dle doporučení vedoucí práce**
Rozsah pracovní zprávy: **50 - 60 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:
dle pokynů vedoucí práce

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Helena Becková, Ph.D.**
Katedra dopravního managementu, marketingu
a logistiky

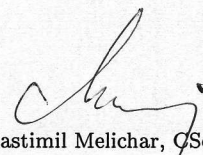
Datum zadání diplomové práce: **30. listopadu 2009**

Termín odevzdání diplomové práce: **24. května 2010**

prof. Ing. Bohumil Culek, CSc.
děkan

L.S.

prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2009

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 25. 5. 2010

Petr Rajdl

Děkuji vedoucí diplomové práce, Ing. Heleně Beckové, Ph.D., za rady a připomínky při zpracování této závěrečné práce.

Anotace

Diplomová práce se zaměřuje na možnosti rozvoje cestovního ruchu v regionu Vysočina. Práce vychází z charakteristiky daného kraje, jeho atraktivit pro cestovní ruch. Dále analyzuje současný stav cestovního ruchu v kraji a materiálně-technickou základnu cestovního ruchu. Výsledkem práce je vytvoření turistických produktů pro návštěvníky Vysočiny.

Klíčová slova

cestovní ruch; Vysočina; turistický produkt; regionální rozvoj

Title

Possibilities of the development of the tourist destination Vysočina

Annotation

The thesis is focused on possibilities of tourism development in the region of Vysočina. It stems from the features of this region and its attractions for tourism. It also analyzes the current state of tourism in the region and the material-technical base of tourism. The goal of the thesis is the creation of tourism products for visitors of Vysočina.

Keywords

tourism; Vysočina; tourist product; regional development

Obsah

Úvod.....	11
1 Význam cestovního ruchu pro rozvoj regionu	12
1.1 Vymezení cestovního ruchu.....	12
1.1.1 Formy cestovního ruchu	13
1.1.2 Druhy cestovního ruchu	14
1.2 Trh cestovního ruchu	15
1.2.1 Nabídka v cestovním ruchu	16
1.2.2 Služby v cestovním ruchu	18
1.2.3 Poptávka v cestovním ruchu.....	18
1.3 Rozvoj cestovního ruchu v území.....	19
1.3.1 Ekonomické dopady	19
1.3.2 Sociální dopady	20
1.3.3 Kulturní dopady	21
1.3.4 Dopady na životní prostředí	21
1.4 Doprava v cestovním ruchu	21
1.5 Destinační management	22
1.6 Turistický produkt.....	23
2 Charakteristika turistické destinace Vysočina	24
2.1 Základní charakteristika kraje.....	24
2.2 Přírodní charakteristika	25
2.2.1 Geomorfologická charakteristika	25
2.2.2 Klimatické poměry	26
2.2.3 Vodstvo.....	26
2.3 Významná města	27
2.3.1 Jihlava.....	27

2.3.2	Žďár nad Sázavou.....	27
2.3.3	Třebíč.....	28
2.3.4	Havlíčkův Brod	28
2.3.5	Pelhřimov	28
2.3.6	Telč.....	28
2.4	Historické památky	29
2.4.1	Památky UNESCO	29
2.4.2	Zámky.....	29
2.4.3	Hrady a zříceniny.....	30
2.4.4	Církevní památky	30
2.4.5	Synagogy a židovské památky	31
2.5	Chráněné oblasti.....	32
2.6	Agroturistika	32
2.7	Cykloturistika.....	33
2.8	Kongresová turistika	33
2.9	Kultura, sport, zábava a volný čas	34
2.9.1	Muzea, galerie, divadla.....	34
2.9.2	Sport, zábava, volný čas	35
2.9.3	Významné kulturní, sportovní a ostatní akce na Vysočině	36
2.10	Ostatní turistické zajímavosti.....	37
2.11	Regionální výrobky.....	38
3	Analýza současného stavu cestovního ruchu na Vysočině.....	39
3.1	Dopravní dostupnost	39
3.1.1	Silniční doprava.....	39
3.1.2	Železniční doprava	39
3.1.3	Letecká doprava.....	40

3.2	Ubytovací zařízení	40
3.3	Stravovací zařízení.....	41
3.4	Turistická a informační centra	42
3.5	Ostatní služby	42
3.6	Statistiky a potenciál cestovního ruchu.....	43
3.6.1	Potenciál cestovního ruchu.....	47
3.7	Výzkum podle agentury CzechTourism	48
3.7.1	Shrnutí výzkumu CzechTourismu.....	53
3.8	SWOT analýza cestovního ruchu v turistické destinaci Vysočina	54
4	Možnosti rozvoje turistické destinace Vysočina.....	57
4.1	Pohádková Telč.....	57
4.1.1	Charakteristika turistického produktu	57
4.1.2	Program turistického produktu	58
4.1.3	Cena turistického produktu.....	58
4.2	Mezi rekordy a kuriozitami.....	59
4.2.1	Charakteristika turistického produktu	59
4.2.2	Program turistického produktu	60
4.2.3	Cena turistického produktu.....	61
4.3	Putování v krajině zámků.....	61
4.3.1	Charakteristika turistického produktu	61
4.3.2	Program turistického produktu	62
4.3.3	Cena turistického produktu.....	62
4.4	Cyklistické poznávání kraje Posázavského pacifiku	63
4.4.1	Charakteristika turistického produktu	63
4.4.2	Program turistického produktu	64
4.4.3	Cena turistického produktu.....	65

4.5	Western nejen na Západě.....	65
4.5.1	Charakteristika turistického produktu	65
4.5.2	Program turistického produktu.....	66
4.5.3	Cena turistického produktu.....	67
4.6	Z katakomb rovnou do zoo	67
4.6.1	Charakteristika turistického produktu	67
4.6.2	Program turistického produktu.....	69
4.6.3	Cena turistického produktu.....	69
4.7	Jak chutná venkov.....	69
4.7.1	Charakteristika turistického produktu	69
4.7.2	Program turistického produktu.....	71
4.7.3	Cena turistického produktu.....	72
4.8	Propagace balíčků	72
	Závěr	74
	Použitá literatura.....	76
	Seznam tabulek.....	79
	Seznam obrázků.....	80
	Seznam zkratk.....	81
	Seznam příloh	82

Úvod

Téma diplomové práce spojené s cestovním ruchem jsem si vybral kvůli mému zájmu o cestovní ruch. Region Vysočina byl zvolen z důvodu, že k tomuto kraji mám velmi blízký vztah. Zároveň považuji tento kraj za turisticky velice atraktivní, nicméně pro cestovní ruch nedostatečně využíváný.

První část práce bude zaměřena na teorii spojenou s cestovním ruchem, destinačním managementem a turistickým produktem. Ve druhé bude uvedena stručná charakteristika kraje Vysočina, jeho atraktivity pro cestovní ruch. Třetí část bude charakterizovat materiálně-technickou základnu a současný stav cestovního ruchu v regionu. Zde bude také uveden monitoring návštěvníků, který provedla organizace CzechTourism. V poslední části budou koncipovány turistické produkty, které se budou opírat o zjištěné výsledky analýzy cestovního ruchu na Vysočině a atraktivity v kraji. Cílem práce budou návrhy turistických produktů, které by měly přispět k vyšší návštěvnosti regionu a rozvoji celkového turismu v kraji.

Turistická destinace Vysočina je jednou z nejméně navštěvovaných oblastí v České republice. Ano, Vysočina nedisponuje takovými atraktivitami, jako jsou lázně, hory v Krkonoších a další. Nicméně je zde velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, zejména pak jeho alternativních forem, jakými jsou například agroturistika, ekoturistika či cykloturistika. Kraj Vysočina svým krajinným vzezřením přímo vybízí k využívání těchto turisticky čistých forem. Svůj nezanedbatelný podíl na tom mají také čisté životní prostředí, ovzduší, klid a nepříliš husté osídlení krajiny.

Kromě těchto podmínek Vysočina nabízí řadu přírodních a kulturně historických atraktivit. Namátkou lze jmenovat řeky, přehrady, hrady, zámky, památky UNESCO či židovské památky nalézající se na území kraje. Přesně tyto atraktivity by pak měly být zahrnuty do navrhovaných produktů cestovního ruchu. Tento turistický produkt musí být koncipován tak, aby v něm vynikly právě dané atraktivity oblasti, tolik typické pro Vysočinu. Zároveň musí být velmi zajímavý, aby přitáhl návštěvníky z okolních regionů a také turisty ze zahraničí. Měla by se v něm skloubit atraktivita, kvalita a rentabilita. Turisté musí ze zvoleného programu mít pocit, že dostali nějaký prvek, který v jiné oblasti neobdrží. S tím souvisí využívání a nabídka lokálních produktů, včetně místní gastronomie. Tímto způsobem by měla tato práce napomoci rozvoji cestovního ruchu v turistické destinaci Vysočina.

1 Význam cestovního ruchu pro rozvoj regionu

1.1 Vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch patří k významným složkám světové ekonomiky i hospodářství jednotlivých států. V současné době se stává jedním z nejrychleji rostoucích odvětví. Ve druhé polovině 20. století působily na jeho rozvoj příznivě tři důležité podmínky: delší období míru, růst volného času a růst příjmů obyvatel vyspělých států. Cestování, které bylo dříve omezeno na úzký okruh lidí, se stalo běžnou součástí životního stylu velkého počtu lidí dnešního světa, zejména ve vyspělých zemích. Cestovní ruch se řadí do nevýrobních činností, do sféry služeb – terciární sféry. Zabírá široké spektrum lidských činností, spojených především s využíváním volného času. Ovlivňuje celou řadu segmentů. Obecně lze říci, že cestovní ruch má ekonomické, sociální, kulturní a ekologické dopady.

Pojem **cestovní ruch** lze chápat jako určitý druh cestování, ekonomický jev, sumu vztahů mezi lidmi atd. Definice cestovního ruchu se v průběhu několika desítek let vyvíjela a měnila. V roce 1991 v Ottawě na Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu byl definován pojem cestovní ruch jako „*činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší než je stanovena (u mezinárodního cestovního ruchu tato doba činí jeden rok, u domácího cestovního ruchu šest měsíců), přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.*“¹ Mezi tři nejdůležitější vlastnosti tedy patří: změna místa, dočasnost pobytu a nevýdělečnost činnosti.

Za **návštěvníka** se považuje osoba, která cestuje do jiného místa, v němž nemá své bydliště, za účelem, jenž je jiný než vykonání výdělečné činnosti v navštíveném místě. Pokud v tomto místě alespoň jednou přenocuje, jedná se již o **turistu** a jestliže zde ani jednou nepřespí, považuje se za **výletníka**. Pokud délka pobytu turisty je delší než určitý počet nocí nebo dnů, jde o **turistu na dovolené**. U **krátkodobě pobývajících turistů** doba cestování nepřekračuje tento limit, délka pobytu je delší než 24 hodin a zahrnuje alespoň jedno přenocování.

Pojem **cestování** „*má v souvislosti s cestovním ruchem širší význam. Zahrnuje v sobě i jiné cesty než v rámci účasti na cestovním ruchu.*“² **Rekreaci** lze definovat jako fyzický a duševní odpočinek, osvěžení a zotavení. Sem patří také odpočinkové aktivity odehrávající

¹ MALÁ, V. *Cestovní ruch (Vybrané kapitoly)*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-443-7. S. 11

² BECKOVÁ, H. *Vedení cestovních kanceláří*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. ISBN 80-7194-353-3. S. 5

se v místě bydliště. **Turistikou** se rozumí aktivní forma účasti na cestovním ruchu, která často využívá možnosti pobytu v přírodním prostředí a je spojována s ubytováním a stravováním.

1.1.1 Formy cestovního ruchu

Zde je prvořadě především hledisko motivů účasti na cestovním ruchu a jejich realizace. Odborná literatura člení formy cestovního ruchu následovně:

- **rekreační cestovní ruch** – jedná se o nejrozšířenější formu v rámci celého cestovního ruchu a představuje obnovu fyzických a duševních sil člověka v příznivém rekreačním prostředí,
- **kulturně poznávací cestovní ruch** – je založen na poznávání historie, tradic, kultury,
- **sportovně turistický cestovní ruch** – tato forma je založena na sportovní náplni, upevňující zdraví a fyzickou kondici,
- **lázeňský cestovní ruch** – slouží k upevňování zdraví, rehabilitaci, rekonvalescenci, může být provozován i v horách a u moře.

Kromě těchto základních forem existují ještě další, specifické formy cestovního ruchu:

- **městský cestovní ruch** – spojený s návštěvou měst, metropolí, která nabízejí velké množství atraktivit, převážně historických, kulturních a sportovních, většinou na kratší dobu,
- **kongresový cestovní ruch** – zahrnuje soubor činností zaměřených na výměnu vědeckých a odborných poznatků a zkušeností spojených s cestováním a pobytem lidí v kongresovém místě, zároveň jde i o nabídku doprovodných programů v rámci kongresu nebo v rámci využití volného času v kongresovém místě, výhodou je potlačování sezónnosti cestovního ruchu,
- **obchodní cestovní ruch** – obdobný kongresové turistice, účastníky je převážně lukrativní klientela hledající kvalitní služby,
- **lovecký cestovní ruch** - zaměřen na pořádání různých loveckých akcí s odstřelem vybraného druhu zvěře, služby bývají často spojeny s charakterem této formy cestovního ruchu,
- **mototuristika** – turistika s užitím motorového vozidla, velké nároky na dopravní infrastrukturu a služby s tím spojené,
- **náboženský cestovní ruch** – turistika s náboženskými motivy, důraz (ve službách) kladen na dodržování náboženských pravidel,

- **agroturistika** - turistika v typických venkovských podmínkách, někdy i spojena s dobrovolnou, neplacenou prací v zemědělství na venkově nebo napodobováním tradičních (nebo současných) venkovských prací a zvyků,
- **ekoturistika** – ekologicky šetrný cestovní ruch, principy ekoturistiky jsou minimalizace dopadů turistiky na životní prostředí a kulturní tradice obyvatel v navštívené oblasti, důraz je kladen na úspory přírodních zdrojů,
- **cykloturistika** – v České republice velmi populární forma turistiky, související s využitím jízdního kola, která nabízí i využití cyklotras mezinárodního významu, nároky jsou kladeny především na materiálně-technickou základnu,
- **dobrodružný cestovní ruch** – spojený se zážitky, které nabízí určitou úroveň vzrušení, aktivity se zpravidla odehrávají ve volné přírodě, mohou vyžadovat určitou úroveň fyzické kondice a odolnosti,
- **turistika třetího věku** – zaměřená na osoby důchodového věku, je zapotřebí brát v potaz věk a zdraví osob, výhodou je potlačování sezónnosti cestovního ruchu,
- **incentivní cestovní ruch** – je to forma turistiky, která využívá cestovní ruch pro motivaci zaměstnanců k lepším pracovním výkonům, vyžadují se velmi kvalitní služby.³

1.1.2 Druhy cestovního ruchu

Druhy cestovního ruchu lze pomocí odborné literatury rozdělit podle několika hledisek. Důležitý je zde způsob realizace průběhu cestovního ruchu v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách.

Klasifikace podle místa realizace:

- **domácí cestovní ruch** – obyvatelstvo cestuje pouze po území své země, nepřekračuje státní hranice,
- **zahraniční cestovní ruch** – dochází k překračování hranic, pokud zahraniční turisté přijíždějí do určitého státu, jedná se o incoming, nazývaný též **aktivní (příjezdový) cestovní ruch**, o **pasivním (výjezdovém) cestovním ruchu** lze hovořit, pokud občané určitého státu vyjíždějí do zahraničí – outgoing,
- **mezinárodní cestovní ruch** – jde o zahraniční cestovní ruch více států,
- **národní cestovní ruch** – zahrnuje cestovní ruch obyvatelstva jednoho určitého státu, jedná se o souhrn domácího a výjezdového cestovního ruchu,

³ BECKOVÁ, H. *Vedení cestovních kanceláří*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. ISBN 80-7194-353-3. S. 6

- **vnitrostátní cestovní ruch** – souhrn domácího a aktivního cestovního ruchu, tedy cestovní ruch na území určitého státu,
- **tranzitní cestovní ruch** – jedná se pouze o průjezd zahraničních účastníků cestovního ruchu přes území určitého státu, s cílem cesty na území jiné země.

Podle charakteru účasti:

- **volný cestovní ruch** – účastník má naprostou volnost veškerého výběru (místa, služeb, doby, ubytování), náklady si hradí sám,
- **vázaný cestovní ruch** – účastník si hradí pouze část nákladů, avšak musí splňovat určitá předem zadaná kritéria (např. příslušnost k podniku),
- **cestovní ruch mimo veřejné formy** – chataření, chalupaření, účastník není závislý na veřejně přístupných ubytovacích zařízeních.

Podle délky pobytu:

- **dlouhodobý cestovní ruch** – délka pobytu je delší než tři dny,
- **krátkodobý cestovní ruch** – do tří dnů (do dvou přenocování).

Podle způsobu účasti:

- **organizovaný cestovní ruch** – zákazník má zajištěny služby spojené s cestovním ruchem od zprostředkovatele,
- **neorganizovaný cestovní ruch** – účastník si musí veškeré služby zajistit sám.⁴

1.2 Trh cestovního ruchu

Trh je oblastí ekonomiky kde dochází ke střetávání nabídky a poptávky. Pro trh cestovního ruchu platí veškeré zákonitosti jako pro trh obecně, avšak existují zde určité specifické rysy. Trh cestovního ruchu vymezují:

a) *subjekty*

- **kupující** – účastníci cestovního ruchu, uspokojující své potřeby,
- **prodávající** – zde se může jednat o přímé prodávající, kteří nabízejí služby a zboží potřebné k zabezpečení účasti na cestovním ruchu, nebo o zprostředkovatele, kteří zprostředkovávají nabídku a poptávku (cestovní kanceláře).

b) *objekty* – tj. co je předmětem zákaznickovy koupě, vstupují na trh jednotlivě nebo ve formě ucelených komplexů. Mezi objekty jsou zahrnovány:

- **služby** – mají rozhodující funkci,

⁴ BECKOVÁ, H. *Vedení cestovních kanceláří*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. ISBN 80-7194-353-3. S. 7 – 8

- zboží – doplněk,
- **volné statky** – představují přírodní statky (klimatické podmínky, čistý vzduch, moře atd.).

Specifické vlastnosti trhu cestovního ruchu:

- vysoká míra závislosti na přírodních a kulturněhistorických atraktivitách, které nelze přemístit, a proto zde dochází k opačnému pohybu než na trhu zboží,
- dominantní součástí trhu je poskytování služeb,
- služby nelze skladovat,
- vysoká míra subjektivního vnímání a posuzování,
- sezónnost,
- časový nesoulad výdajů,
- působení mimoekonomických faktorů,
- součást mezinárodního obchodu.⁵

1.2.1 Nabídka v cestovním ruchu

Nabídku v cestovním ruchu představuje „*souhrn atraktivit, služeb, hmotných statků a užitečných efektů, které jsou v určitém místě a čase k dispozici pro uspokojení potřeb účastníků cestovního ruchu a které prodávající chtějí na trhu cestovního ruchu realizovat.*“⁶

Nabídku v cestovním ruchu utváří:

- rekreační prostor – jenž je reprezentován přírodními a kulturněhistorickými atraktivitami,
- materiálně-technická základna - zahrnující zařízení cestovního ruchu a jejich služby,
- ostatní složky – sociální a organizované atraktivity (veletrhy, festivaly, tradice atd.).

Specifické rysy nabídky v cestovním ruchu:

- různorodost,
- komplexnost,
- nabídka je podmíněna lidským faktorem,
- malá pružnost,

⁵ BECKOVÁ, H. *Vedení cestovních kanceláří*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. ISBN 80-7194-353-3. S. 9

⁶ MALÁ, V. *Cestovní ruch (Vybrané kapitoly)*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-443-7. S. 45

- sezónnost,
- služby nelze produkovat do zásoby.⁷

Atraktivita cílových míst cestovního ruchu

Atraktivita cílových míst jsou dominantní složkou nabídky v cestovním ruchu a vytvářejí prostředí pro cestovní ruch, určují jeho vlastnosti a uspokojují potřeby účastníků. Tyto atraktivita lze podle Malé (1999) rozdělit:

- přírodní atraktivita** – terén a jeho tvárnost, klimatické podmínky, vodní toky a plochy, vegetační kryt a flora, fauna, přírodní léčivé zdroje, přírodní zvláštnosti, kvalita životního prostředí aj.,
- kulturněhistorické atraktivita** – architektonické památky, kulturní zařízení, významná kulturní a historická místa, technické památky, lidové umění,
- organizované atraktivita** – filmové, hudební a divadelní festivaly, folklórní slavnosti, veletrhy a výstavy, kongresy či jiné akce, sportovní akce, společenské akce a další,
- sociální atraktivita** – způsob života lidí, tradice, zvyky, gastronomie a jiné.⁸

Materiálně-technická základna

Aby mohlo dojít k naplnění potřeb účastníků cestovního ruchu a také využití předpokladů pro cestovní ruch, je nutná existence materiálně – technické základny. „*Ta je tvořena souhrnem hmotných prostředků, které slouží k realizaci účasti na cestovním ruchu, k tvorbě a realizaci služeb pro účastníky cestovního ruchu a ke splnění očekávaných cílů této účasti.*“⁹

Funkční dělení materiálně-technické základny:

- základní zařízení** – poskytují základní služby pro účastníky cestovního ruchu
 - dopravní zařízení (dálnice, silnice, parkoviště, železniční tratě atd.)
 - ubytovací zařízení (hotely, motely, penziony, ostatní ubytovací zařízení)
 - stravovací zařízení (restaurace, bary, atd.)
- doplňková zařízení** – dotvářejí komplex služeb odpovídající stávající poptávce
 - sportovně rekreační zařízení (pro aktivní i pasivní sportování)
 - kulturní zařízení (divadla, kina, koncertní sále a jiné)
 - zprostředkovatelská zařízení (cestovní kanceláře, informační kanceláře, atd.)

⁷ BECKOVÁ, H. *Vedení cestovních kanceláří*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. ISBN 80-7194-353-3. S. 10

⁸ MALÁ, V. *Cestovní ruch (Vybrané kapitoly)*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-443-7. S. 45

⁹ TRNKOVÁ, O. a kol. *Území a cestovní ruch*. Praha: VŠE, 1995. ISBN 80-7079-123-3. S. 35

- finanční služby (banky, směnárny, pojišťovny, spořitelny)
- obchodní sítě (včetně zařízení velkoobchodu umožňujících nákup jednotlivcům)
- ostatní služby (zdravotnická zařízení, bezpečnostní služba, spoje a jiné)¹⁰

1.2.2 Služby v cestovním ruchu

Služby cestovního ruchu lze definovat jako „*všechny služby, které zabezpečují potřeby vzniklé v rámci cestovního ruchu.*“¹¹ Rozsah a charakter služeb se budou vždy odvíjet od jedinečných vlastností konkrétního místa. Existuje mnoho způsobů členění služeb, jedním z nejpoužívanějších je členění podle druhů služeb. Spadají sem přepravní služby, ubytovací, stravovací, sportovně rekreační, kulturní, společensko-zábavní, lázeňské, zprostředkovatelské, informační, průvodcovské, obchodu, směnářské, pojišťovací, pro motoristy, servisní a opravářské, služby půjčoven, zdravotnické, komunální a ostatní. V této oblasti existují významná specifika, která musí být v přípravě nabízených produktů respektována:

- krátkodobost a přechodnost působení produktu na zákazníka,
- je kladena zvýšená náročnost na jedinečnost a sílu prožitku,
- prvořadá úloha image daného místa,
- větší význam vnějších stránek jako určujícího faktoru vnímání kvality (luxusní vybavení, vystupování personálu atd.),
- velký význam zprostředkovatelů,
- negativní sociální a ekonomické dopady,
- chování zákazníků ovlivňováno módností.¹²

1.2.3 Poptávka v cestovním ruchu

Poptávkou v cestovním ruchu se rozumí „*projevy potřeb účastníka cestovního ruchu podložené koupěschopností.*“¹³ Nositelem poptávky je tedy účastník cestovního ruchu, který uspokojuje své potřeby.

Poptávka v cestovním ruchu v sobě zahrnuje:

- zboží a služby – jsou nutné pro uspokojování potřeb a realizaci motivů,
- motiv účasti – u každého zákazníka je rozdílný, na motivu se podílejí biologické, ekonomické, psychologické, sociální faktory a prostředí, ve kterém žije,
- požadavky na prostředí a místo – ovlivňují cíl realizace cestovního ruchu.

¹⁰ TRNKOVÁ, O. a kol. *Území a cestovní ruch*. Praha: VŠE, 1995. ISBN 80-7079-123-3. S. 36

¹¹ MALÁ, V. *Cestovní ruch (Vybrané kapitoly)*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-443-7. S. 55

¹² Tamtéž, s. 56

¹³ Tamtéž, s. 64

Specifické vlastnosti poptávky v cestovním ruchu:

- komplexnost,
- sezónnost a periodický charakter,
- vysoká elasticita,
- masovost poptávky,
- silná diferencovanost,
- neustálé změny rozsahu a struktury.¹⁴

Každý potenciační zákazník si klade různé požadavky na uspokojování svých potřeb. Je tedy téměř nemožné vyhovět všem požadavkům. Proto je efektivní provádět segmentaci trhu a zaměřit se tak pouze na vybrané části trhu. Segmentace se může provádět podle vzdělání, příjmu, věku, místa bydliště, vybavenosti domácností aj.

1.3 Rozvoj cestovního ruchu v území

Při využívání přírodních a materiálních předpokladů území má cestovní ruch dopady do oblasti ekonomické, sociální, kulturní a samozřejmě také na životní prostředí. Pokud bude rozvoj turistiky řádně usměřován a řízen, mohou se následně maximalizovat výhody z toho vyplývající a minimalizovat případné negativní dopady.

1.3.1 Ekonomické dopady

Tyto dopady lze rozdělit na přímé a nepřímé. Přímé efekty plynou z konkrétně spotřebovaného objemu peněz turistou v místě cestovního ruchu. Pokud nedochází k bezprostřednímu zhodnocení těchto prostředků, jedná se o nepřímé dopady. Je vhodné říci, že cestovní ruch má multiplikační účinky. Mezi multiplikátory cestovního ruchu lze zařadit multiplikátor příjmový, mzdový a zaměstnanosti.

Ekonomické přínosy

Zahraničně peněžní vztahy – platební bilance státu je vztah mezi jeho platbami a příjmy ve vztahu k okolnímu světu, každá země se snaží dosáhnout pozitivní platební bilance. K tomu lze využít aktivní cestovní ruch, jakožto příjmovou položku platební bilance. Pasivní cestovní ruch pak tvoří minusovou položku.

Skon k importu – je dán množstvím komodit, které je zapotřebí nakoupit a dovézt ze zahraničí proto, aby byla zajištěna daná úroveň nebo rozsah služeb. Čím více můžeme turistům nabídnout z vlastních zdrojů, tím více prostředků bude v dané lokalitě udrženo.

¹⁴ MALÁ, V. *Cestovní ruch (Vybrané kapitoly)*. Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-443-7. S. 65

Zahraniční práce – v oblasti služeb cestovního ruchu mohou být zaměstnání zahraniční pracovníci, což může mít za následek odliv peněžních prostředků.

Kapitálové investice – jsou spojeny s počáteční fází rozvoje turismu. Především v zemích s méně rozvinutým cestovním ruchem zabezpečují tyto investice zahraniční investoři, což má za následek zvýšení zájmu turistů ze zahraničí.

Příjmy z cestovního ruchu – představují objem peněz, které turisté utratí za spotřebu služeb v cestovním ruchu, snížený o hodnotu nákupů subjektů cestovního ruchu ve vztahu k dalším oborům.

Zaměstnanost – cestovní ruch dává vzniknout novým pracovním příležitostem.

Rozvoj drobného podnikání – mnoho služeb v oblasti cestovního ruchu zajišťují malé podnikatelské subjekty. Do popředí cestovního ruchu se stále více dostává původnost – mnoho turistů očekává např. suvenýry, které mají lokální charakter.

Změny v ekonomické struktuře – jsou spojené především s venkovem a hledáním atraktivnější práce.

Ekonomické náklady

Cena půdy a inflace – s rozvojem cestovního ruchu se zvyšují. Poptávka po půdě zvyšuje její ceny.

Investice – jsou spojeny s rozvojem materiálních podmínek cestovního ruchu. Je třeba brát ohledy na sezónnost turismu. Jejich návratnost je dlouhodobější, než v jiných oborech.

1.3.2 Sociální dopady

Hustota návštěvníků – jedná se o koncentraci velkého počtu lidí (zákazníků) v daném místě a čase. Souvisí se sezónností. „Rozmělnění“ turistů v regionu lze dosáhnout např. prodloužením možné časové využitelnosti místa (mimosezónní ceny) nebo rozvojem míst výhradně pro turistické účely – „turistická střediska“.

Migrace – vysídlování a vylidňování určitých územních celků či oblastí. Tento problém se vyskytuje především v méně rozvinutých zemích.

Spotřebitelské chování – roste podíl dováženého zboží, nutného pro uspokojování potřeb turistů, které však využívají i místní obyvatelé.

Smysl vlastní identity – vliv globalizace a speciálních požadavků návštěvníků, které by neměly utlumovat vlastní národní charakter a identitu.

Morálka – s rozvojem turismu je také nutné počítat s negativními průvodními znaky, např. nárůst kriminality, prostituce aj., a učinit tedy různá opatření proti těmto projevům.

1.3.3 Kulturní dopady

Cestovní ruch má za následek urychlování přizpůsobování domácí kultury změnám ve světě. Jedná se o „přebírání jiné kultury“.

Umění a řemesla – jsou typickými „produkty“ určitého území. S cestovním ruchem jsou postupně nabízeny jako suvenýry. V další části je individuální umělecká výroba nahrazována sériovou výrobou upomínkových předmětů a drobností, často dovážených. Následně je zde snaha o znovuvzkříšení tradiční individuální umělecké výroby.

Nejrůznější tradiční události a slavnosti – tato atraktivita může často překračovat oblastní či územní rámeček.

1.3.4 Dopady na životní prostředí

Tak jako různá odvětví hospodářství, má i cestovní ruch pozitivní i negativní vliv na životní prostředí. Rozvoj cestovního ruchu v méně rozvinutých oblastech se podílí na pokroku budování inženýrských sítí, sanitárních zařízení a dalších. Naproti tomu je zapotřebí zabránit necitlivému a neúměrnému zasahování do biosystému, protože přirozené a kvalitní životní prostředí je jednou z hlavních atraktivit pro turisty. Mezi důsledky nezvládnutého rozvoje cestovního ruchu patří např. zvýšené náklady na financování ochrany historických a kulturních památek, změna v charakteru přírodního prostředí v důsledku necitlivé výstavby, zvýšené náklady na vytvoření chráněných území a krajinných celků (regulace návštěvnosti), vznik dodatečných nákladů na obnovu poškozené přírody a jiné.¹⁵

1.4 Doprava v cestovním ruchu

S cestovním ruchem je neodmyslitelně spojená také doprava. Aby mohl zákazník uspokojit některé ze svých potřeb spojených s turistikou, je zapotřebí fungující dopravní systém. Dopravní služby patří k základním službám, které jsou v cestovním ruchu poskytovány. „*Dopravu je nutno chápat jako komplexní provázaný dopravní systém jejích jednotlivých složek, tj. motorové (osobní, nákladní), kolejové (osobní, nákladní), letecké, vodní, pěší, cyklistické, lyžařské i dopravy v klidu (odstavení, parkování), které se v každém typu území či oblasti projevují jinou mírou (váhou) důležitosti a priority.*“¹⁶ Vyskytují se zde tedy všechny dopravní obory: silniční, železniční, vodní, letecká doprava a ostatní druhy dopravy. Prostorová odlehlost jednotlivých funkčně diferencovaných oblastí zájmu člověka

¹⁵ TRNKOVÁ, O. a kol. *Území a cestovní ruch*. Praha: VŠE, 1995. ISBN 80-7079-123-3. S. 12 – 15

¹⁶ Tamtéž, s. 61

vyvolává potřebu vzájemného propojení a komunikační dostupnosti. V této souvislosti jde o přemístovací, přepravní a dopravní vztah.

1.5 Destinační management

Pro řešení řízení organizace cestovního ruchu v regionech se užívá destinační management, který „představuje soubor technik, nástrojů a opatření používaných při koordinovaném plánování, organizaci, komunikaci, rozhodovacím procesu a regulaci cestovního ruchu v dané destinaci. Výsledkem takového procesu jsou udržitelné a konkurenceschopné produkty cestovního ruchu, společně sdílené logo, značka kvality, společný informačně-rezervační systém, tvorba cenové politiky, provádění výzkumu a sběru statistických dat z oblasti cestovního ruchu, iniciace partnerství soukromého a veřejného sektoru cestovního ruchu i podpora vzniku profesních spolků, sdružení a organizací.“¹⁷

Funkce managementu destinační společnosti:

- plánovací funkce – stanovení strategie rozvoje, realizaci strategie a průběžné analýzy a monitoring,
- realizace nabídky – zajišťování veřejných statků a služeb, jejich následné začlenění do turistického produktu, koordinace nabídky turistických produktů v destinaci a tvorba nových produktů (balíčků),
- marketingová funkce – marketingová strategie destinace, péče o image a značku destinace a marketingové průzkumy,
- funkce zastupování zájmů – koordinace zájmů aktérů cestovního ruchu.

Aby mohly být realizovány záměry destinačního managementu, prosazování destinace a jejích produktů cestovního ruchu na trhu, je zapotřebí správné funkčnosti **společnosti destinačního managementu**, která je zpravidla podporována nebo vytvářena hlavními poskytovateli služeb v destinaci. Mezi nejdůležitější činnosti organizace patří činnost kooperační a koordinační – kde probíhá komunikace a spolupráce mezi zástupci organizace a zainteresovanými partnery cestovního ruchu, která zahrnuje např. tvorbu produktů a společné marketingové a rozvojové aktivity. Další činnosti organizace pak jsou projektová, koncepční, informační a výzkumná, marketingová a další činnost. Destinační společnost je tedy zaměřena na vývoj, tvorbu, koordinaci a aktivní prodej hlavních produktů cestovního ruchu, cenovou politiku a aktivní prodej destinace.

¹⁷ PÁSKOVÁ, M.; ZELENKA, J. *Cestovní ruch výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. S. 60

Destinaci cestovního ruchu (též turistická destinace) lze chápat jako „v užším smyslu cílovou oblast v daném regionu, pro kterou je typická významná nabídka atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu a v širším smyslu země, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit cestovního ruchu, rozvinutými službami a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků.“¹⁸ Pokud bude tato problematika sledována z hlediska mezinárodních návštěvníků, může být destinací celá navštívená země, nebo její některý region, popřípadě město. V některých zemích je území rozčleněno do turisticky, historicky či administrativně kompaktních destinací (turistických regionů).

1.6 Turistický produkt

Turistický produkt lze vymezit jako „komplex vnitřně provázaných, seriózně fungujících základních a doplňkových služeb, které jsou závazné pro jejich provozovatele, a jenž je umístitelný a uplatnitelný na trhu cestovního ruchu prostřednictvím cestovních kanceláří. Služby o různé komplexnosti musí být časově provázány a náležitě a přesně oceněny.“¹⁹

Hlavním účelem turistického produktu je podpora domácího cestovního ruchu a aktivního zahraničního cestovního ruchu. Jde především o to nabídnout občanovi daného státu takovou atraktivitu, resp. turistický produkt této země, za který by byl ochoten utratit své peníze, na svém vlastním území. V tomto směru jsou kladeny na turistické produkty požadavky, aby byl produkt hodnotný, neotřelý, seriózní a finančně přístupný.

„V širším slova smyslu je turistický produkt souhrn celkové nabídky všech subjektů, ať již soukromých nebo veřejných, podnikajících v cestovním ruchu. Jedná se o zboží (mapy, suvenýry) a služby (ubytování, stravování, doprava atd.). Produkt cestovního ruchu může být různě komplexní – od poskytnutí jednotlivé služby přes balíček služeb až po celou destinaci, jakožto nabídku atraktivit, služeb a potenciálních zážitků. Z pohledu návštěvníka je turistickým produktem komplexní zážitek od chvíle, kdy opustil domov až do doby návratu“²⁰

Organizace cestovního ruchu – krajské úřady, města, destinační managementy, centrály cestovního ruchu – obvykle vytvářejí produkt cestovního ruchu v koordinaci s cestovními kancelářemi. Cestovní kanceláře si budou vybírat a následně prodávat produkty přinášející maximální zisk s minimálním rizikem. Organizace cestovního ruchu tedy musí nabídnout takový produkt, který bude originální, přitažlivý, spolehlivý, rentabilní a se zaručenou kvalitou komplexních služeb. Turistický produkt přináší prospěch tomu, kdo produkt nabízí.

¹⁸ PÁSKOVÁ, M.; ZELEŇKA, J. *Cestovní ruch výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. S. 59

¹⁹ Radosti a strasti turistických produktů. *C.O.T. business*, 2008, č. 1, s. 34 – 35. ISSN 1212-4281.

²⁰ PÁSKOVÁ, M.; ZELEŇKA, J. *Cestovní ruch výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. S. 225

2 Charakteristika turistické destinace Vysočina

2.1 Základní charakteristika kraje.

Abychom mohli charakterizovat Vysočinu jako celek, je vhodné vysvětlit rozdíl mezi krajem Vysočina jako územněsprávním celkem České republiky a turistickým regionem Vysočina. V letech 1999 a 2000, ještě za existence okresních úřadů, proběhlo množství diskusí s cílem vytvořit základní členění České republiky na turistické regiony. Vytvoření turistických regionů bylo důležité z hlediska možnosti ucelené prezentace země, která nabízí souhrn turistických produktů reprezentovaných jednotlivými turistickými regiony, ať už se jedná o prezentaci České republiky v zahraničí, či na podporu domácího cestovního ruchu. Turistické regiony většinou nekorespondují s územněsprávním členěním státu. Česká republika tak byla rozčleněna na 17 turistických regionů, zatímco krajů je 14. Kraj Vysočina se ale s turistickým regionem Vysočina shoduje.

Název kraje Vysočina je odvozen od názvu Českomoravské vrchoviny. Vysočina je rozsáhlá vrchovinná oblast, na okrajích pahorkatinná, leží na pomezích Čech a Moravy. Tento kraj je považován za jeden z nehomogennějších regionů, díky mnoha společným přírodním a kulturním znakům. Na Vysočině lze najít hlavní evropské rozvodí. Kraj nemá společnou hranici s žádným s okolních států. Vysočina hraničí se čtyřmi kraji České republiky – na jihovýchodě s Jihomoravským krajem, na jihozápadě s Jihočeským krajem, na severozápadě se Středočeským krajem a s krajem Pardubickým na severovýchodě.

Obrázek č. 1: Poloha kraje Vysočina v České republice

Zdroj: www.region-vysocina.cz

Kraj Vysočina patří s **rozlohou 6 795,7 km²** mezi nejrozlehlejší kraje České republiky (pouze čtyři kraje mají větší plochu). Naproti tomu se Vysočina s **515 411 obyvateli** (k 1. 1. 2009) řadí až na 12. místo v počtu obyvatel v pořadí krajů v ČR. S **hustotou zalidnění 75,8 obyvatel na km²** (k 1. 1. 2009) je tento kraj také na 12. místě ze 14 krajů ČR a patří tak mezi nejméně zalidněné regiony v České republice. Tímto ukazatelem pak vyniká přírodní hodnota a atraktivita kraje Vysočina. Na území tohoto regionu je **704 obcí** (k 1. 1. 2009). **Statutárním městem** je město **Jihlava**. Na Vysočině se nalézá **15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností** a **26 správních obvodů obcí s ověřeným obecním úřadem**.

Obrázek č. 2: Rozdělení kraje Vysočina do správních obvodů obcí s rozšířenou působností

Zdroj: www.kr-vysocina.cz

2.2 Přírodní charakteristika

2.2.1 Geomorfologická charakteristika

Téměř celé území kraje náleží do geomorfologické podsoustavy Českomoravská vrchovina s výjimkou nejsevernějšího výběžku patřícího do Středočeské tabule. Českomoravská vrchovina je členěna do sedmi celků. Na západě Českomoravské vrchoviny se zvedá Křemešnická vrchovina, pojmenovaná podle svého nejvyššího vrcholu Křemešníku. V jihlavské oblasti se rozkládá Javořická vrchovina, s nejvyšším bodem kraje Vysočina – Javořicí (837 m n. m.). Největší část území kraje zabírá Křižanovská vrchovina. Na jihovýchodě se rozprostírá Jevišovská pahorkatina. Severovýchod kraje je tvořen velmi členitým územím Hornosvratecké vrchoviny, se známým vrcholem Devět skal. Na Vysočině se také nachází Hornosázavská pahorkatina. Z Pardubického kraje sem pak zasahují Železné

hory. Nejnižší položeným bodem v kraji Vysočina je místo, kde řeka Jihlava opouští území kraje (238 m n. m.).

2.2.2 Klimatické poměry

Vysočina se nalézá v mírně vlhkém podnebném pásu, v oblasti převládajícího západního až severozápadního vzduchu. Od západu sem proudí oceánské klima, které s sebou přináší srážky a od východu se střetává s klimatem kontinentálním – suchým a teplým. Tento styk zapříčiňuje velkou proměnlivost počasí. Největší vliv na podnebí má v rámci regionu nadmořská výška. Průměrný roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí od 500 mm do 800 mm. Průměrná roční teplota 5 – 7 °C řadí Vysočinu mezi chladnější části České republiky.

Typickým znakem kraje je zachované čisté životní prostředí. Vzhledem k přírodním i dopravním podmínkám zde vznikly především podniky, které neznečišťují životní prostředí a nové investice jsou již budovány s ohledem na přísné normy. Jako jeden z největších znečišťovatelů ovzduší se projevuje dálnice D1, která Vysočinou prochází.

2.2.3 Vodstvo

Krajem Vysočina probíhá od severozápadu k jihovýchodu hlavní evropské rozvodí. V Želivce, Sázavě, Doubravě a Chrudimce odtékají zdejší vody k Severnímu moři, zatímco Moravská Dyje, Želetavka, Jevišovka, Rokytná, Jihlava, Oslava a Svratka odvádí vody z větší části krajem směrem k Černému moři.

Nejvýznamnějším vodním tokem v kraji je řeka Sázava. Sázava patří mezi nejhezčí řeky v republice, také díky dvěma krásným peřejím, Stvořidlům a Krhanicím – Pikovicím. Pro svou velkou atraktivitu je velkým lákadlem vodáků. Za pramen řeky se uvádí rybník Velké Dářko. Řeka je dlouhá 224,6 km (splavná od 208 km), protéká Žďárem nad Sázavou, Havlíčkovým Brodem či Světlou nad Sázavou. Levostranným přítokem je řeka Želivka, jejíž součástí je největší vodárenská nádrž v České republice, nazvaná Švihov nebo též Želivka. Zatopena byla plocha 1 432 ha. Důvodem vybudování byl nedostatek pitné vody v Praze.

Řeka Jihlava protéká Třebíčí a městem Jihlavou. Délka toku je 184,5 km. Jihlava ústí do řeky Dyje. Na jejím toku se nachází vodní nádrž Dalešice, která se může pochlubit nejvyšší hrází v České republice (100 m). Byla vybudována jako zdroj technologické vody pro jadernou elektrárnu Dukovany. Levostranným přítokem Jihlavy je řeka Oslava, na níž je postavena nádrž Mostiště. Z pravé strany se do Jihlavy vlévá řeka Rokytná.

Další významnou řekou je Svratka. Tato 174 km dlouhá řeka pramení ve Žďárských vrších. Na řece byla vybudována vodní nádrž Vír. Byla vybudována v letech 1947 až 1957. Její stavba způsobila zánik obce Chudobín u Malečína.

Přírodu na Vysočině kráší také rybníky. Kromě možnosti rekreace mají také hospodářský význam - slouží k chovu ryb. Největším rybníkem v regionu je Velké Dářko s rozlohou 216 ha. Nachází se poblíž Žďáru nad Sázavou a je rekreační atraktivitou Českomoravské vrchoviny. Rozlehlá vodní hladina se stala rájem pro příznivce windsurfingu a jachtingu. V oblasti severně od Žďáru nad Sázavou a Nového Města na Moravě se nacházejí další větší rybníky – Medlov, Strž nebo nejvýše položený rybník na Vysočině – Sykovec. Velké množství rybníků lze nalézt také v oblasti toku řeky Oslavy. Jedná se o Babín, Matějovský a Veselský rybník u Nového Veselí.

2.3 Významná města

2.3.1 Jihlava

Původní slovanská osada rozkládající se na hranici Čech a Moravy se díky nálezům stříbra rychle změnila na královské horní město – nejstarší v českých zemích. V současnosti je Jihlava s 51 143 obyvateli největším městem na Vysočině a zároveň jejím krajským městem. Je důležitým střediskem průmyslu, obchodu a služeb v kraji. Vyrostly zde průmyslové zóny. V Jihlavě lze nalézt strojírenské, elektrotechnické, sklářské, potravinářské a textilní firmy. Mezi nejdůležitější podniky patří dopravní společnost Icom transport, a.s. a Jipocar Logistic, s.r.o. nebo německá firma Bosh Diesel, s.r.o. Jihlava disponuje četnými kulturními zařízeními, je zde i zoologická zahrada. Na okraji se nachází letiště.

2.3.2 Žďár nad Sázavou

Žďár nad Sázavou je bývalé okresní město, ležící uprostřed chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy. Osada Žďár vznikla na staré zemské obchodní stezce, při cisterciáckém klášteře založeném Bočkem z Obřan roku 1252. V poválečném období zde dochází k několikanásobnému nárůstu počtu obyvatel, který je důsledkem výstavby strojíren a sléváren Žďas. Díky tomuto byly postaveny nové části města. V sedmdesátých letech probíhala rekonstrukce historického jádra. Dnes má toto město s rozvinutým strojírenským průmyslem 23 478 obyvatel. Ve Žďáře jsou soustředěny značné kulturní památky. Nejznámější stavbou je poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře od proslulého Jana Blažeje Santiniho Aichla. Tento kostel byl zařazen do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

2.3.3 Třebíč

První zmínky o Třebíči jsou spojeny s benediktinským klášterem, založeným při brodu přes řeku Jihlavu roku 1101. V 15. století bylo vystavěno náměstí – nynější Karlovo náměstí, které patří mezi tři největší v České republice. Dnes žije v Třebíči téměř 39 000 lidí. Třebíč je tak po Jihlavě druhým městem s největším počtem obyvatel v kraji. Její ekonomické zázemí tvoří vedle tradičních oborů, jimiž jsou průmysl obuvnický, strojírenský a dřevozpracující, také jedno z nejnovějších odvětví - jaderná energetika (v důsledku výstavby jaderné elektrárny v nedalekých Dukovanech).

2.3.4 Havlíčkův Brod

Osada zvaná Brod vznikla ve 12. století, u snadného přechodu přes řeku při obchodní stezce. Historie města sahá do období kolem roku 1257, kdy se zde těžilo stříbro. Podle převahy německého obyvatelstva získalo název Německý Brod. Na konci třicátých let 20. století byl život v Brodě ovlivněn rostoucím nebezpečím fašismu, které vyvrcholilo okupací města v březnu 1939. Po skončení druhé světové války bylo město přejmenováno na Havlíčkův Brod, podle Karla Havlíčka Borovského. Od 60. let 20. století se město rozrůstá, vznikají nové průmyslové závody, probíhá modernizace. V současné době je toto město s více než 24 000 obyvateli důležitým kulturním, průmyslovým a správním centrem severní části Vysočiny.

2.3.5 Pelhřimov

Podle pověsti město v letech 1225 – 1226 založil na své cestě do Říma pražský biskup Pelegrin. Od něj pak vzniklo i jméno Pelhřimov. Rozvoj města příznivě ovlivnila těžba stříbra v okolí Křemešníku, ale dařilo se tu i soukenictví, plátenictví, tkalcovství či perníkářství. Pelhřimov, obec s rozšířenou působností s více než 16 000 obyvateli, je přirozeným střediskem regionu s rozvíjejícími se službami a průmyslovou výrobou. Do povědomí mnoha lidí pronikl Pelhřimov akcí klubu Dobrý den „Pelhřimov – město rekordů“. Toto renesančně-barokní město je často nazýváno Branou Vysočiny. I přes svou polohu v jedné z ekologicky nejméně dotčených oblastí České republiky patří k turisticky méně prozkoumaným.

2.3.6 Telč

Telč, město s 5 714²¹ obyvateli, je jedním z nejdůležitějších center cestovního ruchu na Vysočině. Je vyhledávaným místem pro návštěvu zahraničních i českých turistů. Historicky první doložená zmínka o Telči se datuje do roku 1315. Svůj renesanční charakter

²¹ Všechny údaje v kapitole 2.3 týkající se počtu obyvatel v daných městech se vztahují k datu 1. 1. 2009

město získalo v polovině 16. století. Město Telč se také stalo velmi oblíbenou lokalitou filmového průmyslu. Natáčejí se zde filmy s historickou tematikou či pohádky. Od roku 1992 je malebné historické jádro Telče zařazeno na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

2.4 Historické památky

2.4.1 Památky UNESCO

V turistické destinaci Vysočina se nacházejí tři památky (z celkového počtu 12 památek) zapsané na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO na území ČR. Jedná se o:

- **historické jádro Telče** – soubor renesančních a gotických staveb,
- **poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře ve Žďáru nad Sázavou** – postaven Janem Blažejem Santinim Aichlem v barokně-gotickém stylu,
- **bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť v Třebíči** – čtvrť je jedinou židovskou památkou mimo území Izraele samostatně zapsanou na Seznamu UNESCO.

2.4.2 Zámky

Zámek Budišov – chloubou tohoto zámku v barokním stylu je expozice vycpaných obratlovců.

Zámek Jaroměřice nad Rokytnou – jeden z největších a nejmonumentálnějších zámků v Evropě, v barokním stylu, lze v něm obdivovat cennou barokní obrazárnu.

Zámek Náměšť nad Oslavou – zámecká knihovna čítá 15 000 svazků, mezi nimiž se nachází i Bible Kralická. Po roce 1945 sloužil jako letní sídlo prezidenta Edvarda Beneše.

Zámek Přibyslav – nachází se zde expozice požární ochrany.

Zámek Telč – tato renesanční památka je součástí malebného městského jádra města Telče, které je zapsáno na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, v areálu zámku je umístěna i galerie s obrazy českého moderního malíře Jana Zrzavého.

Zámek Velké Meziříčí – v jeho prostorách se nachází muzeum, shromažďující historické, etnografické a přírodovědné sbírky.

Zámek Žďár nad Sázavou – na vzhledu se výrazně podílel Jan Blažej Santini Aichl.

Zámek Žirovnice - renesanční zámek, v jehož interiéru se dochoval velmi cenný soubor pozdně gotických fresek. Je zde umístěna expozice dějin knoflíkářství a perleťářství.

Turisté mohou na Vysočině obdivovat samozřejmě i další zámky, jako např. **zámky v Chotěboři, Kamenici nad Lipou, Moravských Budějovicích, Pacově, Pelhřimově, Polné**

či ve **Světlé nad Sázavou** V regionu se nacházejí ještě jiné zámky, které jsou ovšem ve většině případů v soukromém vlastnictví či jsou využívány obcemi, tudíž nejsou veřejně přístupné, nebo jsou přístupné jen z části. Jedná se např. o renesanční **zámek v Horní Cerekvi**, o **zámek Hrotovice**, renesančně-barokní **zámek Brtnice** či **Maleč**.

2.4.3 Hrady a zříceniny

Hrad Kámen – nalézá se jižně od Pacova, je zde expozice jednostopých motorových vozidel.

Hrad Ledec nad Sázavou – návštěvníci zde mohou shlédnout výstavu zabývající se historií města Ledče nad Sázavou a sbírku zbraní a mincí.

Hrad Lipnice nad Sázavou – je jedním z nejmohutnějších českých hradů. Z hradu je překrásný výhled na téměř celý bývalý okres Havlíčkův Brod.

Hrad Pernštejn – vzácná ukázka goticko-renesanční architektury, jak již jméno hradu napovídá, byla tato stavba úzce spojena s mocným rodem pánů z Pernštejna.

Hrad Roštejn – v hradních prostorách vystavuje své sbírky Muzeum Vysočiny – aporcelán, keramiku, lidové betlémy, zbraně.

Zříceniny

V kraji Vysočina lze nalézt také řadu zřícenin. Mezi ty nejznámější patří zřícenina **Aueršperk, Orlík, Pyšolec, Rokštejn, Ronov, Ronovec, Štamberk, Víckov a Zubštejn**.

2.4.4 Církevní památky

Na Vysočině se nalézá mnoho církevních památek. V rámci této práce však není možné všechny uvést, proto jsou zde představeny pouze ty nejdůležitější.

Klášter Nová Říše – skvostem tohoto kláštera jsou fresky a chrámové obrazy mistrů převážně z 18. století a knihovna, která čítá přes 15 000 svazků.

Premonstrátský klášter v Želivě – dominanta obce Želiv, nepřehlédnutou podobu vtiskla klášteru barokní úprava kostela Nanebevzetí Panny Marie pod vedením J. B. Santiniho.

Děkanský chrám Nanebevzetí Panny Marie v Polné – vnitřek je bohatě vyzdobený štukatérskou prací florentinských umělců, Sieberovy varhany jsou největším zachovaným barokním nástrojem domácí proveniencí u nás.

Chrám Proměnění páně v Třebíči – postaven roku 1693, na konci 19. století byla přistavěna pro kapucínské kláštery netypická věž.

Chrám sv. Mikuláše ve Velkém Meziříčí – jedná se o nejstarší a současně o nejvýstavnější gotický chrám na Vysočině. Na věži jsou hodiny s největším prosvětleným ciferníkem v ČR a šest zvonů.

Kostel sv. Václava ve Zvoli – jeden z klenotů naší architektury na půdorysu řeckého kříže byl postaven v letech 1713 – 1717 podle plánů Jana Blažeje Santiniho.

Farní kostel sv. Jakuba v Telči – dnešní dvoulodní podoba je z 15. století, na jeho 60 m vysoké věži jsou umístěny dva vzácné zvony.

Farní kostel sv. Jakuba Většího v Jihlavě – barokně upravený interiér skrývá gotické plastiky a renesanční zlacenou křtitelnicí.

Kostel Nejsvětější trojice v Havlíčkově Brodě – kompozičně pozoruhodný areál, který je tvořen šestibokou centrální stavbou z let 1719 – 1720. K tomuto baroknímu kostelu byla poté ještě přistavena dvě křídla a trojboká kaple sv. Kříže.

2.4.5 Synagogy a židovské památky

Batelov – obec nacházející se poblíž Jihlavy má ve svém středu židovské ghetto a synagogu, synagoga je klasicistního vzhledu, v obci se také nalézá židovský hřbitov.

Golčův Jeníkov – v 17. století zde vznikla židovská čtvrť s více než 50 rozptýlenými domy včetně školy, čtvrti dominuje synagoga z let 1870 – 71 v novorománském stylu s orientálními prvky.

Humpolec – jeho částí je ghetto, dodnes zvané Židovské město, tvořené náměstím a několika uličkami, mezi zdejší židovské památky patří také synagoga a židovský hřbitov.

Ledeč nad Sázavou – významnou památkou tohoto města jsou židovské domy, barokní stavba synagogy z roku 1729, která je cenná pro svoji štukovou i malovanou výzdobu, a židovský hřbitov z počátku 17. století.

Polná – město, jež poznamenala Hilsnerova aféra, polenská židovská čtvrť z roku 1681 je pozoruhodná svým tvarem trojúhelníku, kterou uzavíraly dvě brány, do dnešní doby se dochovalo 32 domů včetně bývalé radnice s bytem rabína, školy a lázní, místní židovský hřbitov pochází z 16. století.

Velké Meziříčí – zdejší židovská čtvrť vyniká svými úzkými uličkami a vnitřními domovními průchody, do dnešní doby se dochovalo 63 domů včetně radnice, lázně, škola, Stará synagoga s cenným klasicistním portálem (slouží muzejním účelům) a Nová synagoga.

Další židovské památky, které lze v regionu spatřit, se vyskytují např. v Brtnici, Černovicích, Habrech, Havlíčkově Brodě, Jemnici, Jihlavě, Kamenici nad Lipou, Pacově, Světlé nad Sázavou či Třešti.

2.5 *Chráněné oblasti*

CHKO Železné hory zasahuje do kraje Vysočina pouze částí. Celková plocha CHKO Železných hor je 284 km². V CHKO Železné hory lze nalézt 1 národní přírodní rezervaci, 12 přírodních rezervací a 11 přírodních památek. Bezpochyby nejdívočejší částí CHKO Železných hor v rámci kraje Vysočina je peřejnaté údolí řeky Doubravy. Jedná se o přírodní rezervaci, kde návštěvníci mohou spatřit např. raky. Rulová skaliska Čertův stolek a Sokolohrad vyhledávají horolezci. Další oblasti se nacházejí již mimo oblast Vysočiny.

CHKO Žďárské vrchy zaujímá plochu o rozměrech 715 km². Zasahuje do bývalých okresů Havlíčkův Brod, Žďár nad Sázavou a Chrudim. Charakteristické jsou zde ojedinělé rulové skály. Turisté zde mohou obdivovat krásy 4 národních přírodních rezervací, 9 přírodních rezervací a 36 přírodních památek.

Mezi národní přírodní rezervace rozkládající se v regionu Vysočina lze zařadit např. **NPR Dářko**, **NPR Žákova hora**, **NPR Radotínské rašeliniště**, **NPR Ranská bahna**, **NPR Zhejral**, **NPR Mohelská hadcová step**, ze které se stala středoevropská botanická i zoologická zvláštnost.

K zajímavým přírodním rezervacím na Vysočině patří zejména **PR Branty**, **PR Čtyři palice**, **PR Kladenský potok**, **PR Křemešník**, **PR Ranská jezírka**, **PR Sokolí skála**, **PR Stvořidla**, **PR Údolí Oslavy a Chvojnice** či **PR Zaječí skok**.

2.6 *Agroturistika*

Rozvojový potenciál v cestovním ruchu v turistické destinaci Vysočina je možné spojovat s žádanými formami klidné a ekologicky čisté pobytové turistiky (venkovská turistika, agroturistika), pro kterou existují předpoklady na naprosté většině území kraje. V dnešní době je agroturistika vázána nejen na zdejší ekofarmy a agrofarmy, ale ve své volné podobě je rozmělněna na značnou část území kraje. Díky zachovalosti krajiny a umístění patří Vysočina k oblastem s nejzdravějším životním prostředím. Někteří majitelé hospodářství zabývající se agroturistikou kromě ubytování nabízejí také zdravé, ekologické potraviny. Během pobytu na farmě je možno seznámit se s denním životem zemědělců, s jejich zvyky, tradicemi a také dějinami regionu. Tyto farmy se nacházejí v krásných místech v blízkosti prosvětlených lesů, kolem vodních ploch, kde kromě vodních sportů lze vyzkoušet také například rybolov. Jejich nabídka také často zahrnuje vypůjčení kola nebo jízdu na koni. Mezi agrofarmy nacházející se v kraji patří např. agrofarma Kovář v Novém Rychnově, ekofarma Křišťan – Milotičky, agrofarma v Lovětíně, farma kameník v Třešti nebo ranč U kulhavé sovy v Klokočově.

2.7 Cykloturistika

Region Vysočina za posledních 10 let udělal velký pokrok v oblasti cykloturistiky. V roce 2000 Vysočina nepatřila k oblastem s hustou sítí cyklistických tras. To bylo dáno jednak kopcovitým terénem Českomoravské vrchoviny a také menším počátečním zájmem turistů. Přes tato „negativa“ měl v sobě kraj potenciál k rozvoji cykloturistiky, který se postupně začal využívat. Krajina je protkána 2 200 km značených cykloturistických tras umožňujících poznat nejcennější přírodní partie. Tímto číslem se Vysočina dostala na pátou příčku v počtu km cykloturistických cest ze všech krajů v ČR. Pro cyklisty jsou v oblasti celé Českomoravské vrchoviny velice zajímavé podmínky. Rozhodně charakter zdejší přírody, její rozmanitost a terénní profily společně s množstvím míst, která stojí za to navštívit, vytváří pro cykloturisty i sportovní cyklisty řadu možností pro jejich vyžití. Ti zdatnější si mohou vybrat z náročnějších terénů, rodinám s dětmi udělají radost mírnější svahy s dalekými výhledy.

Budování nových stezek pro cyklistiku na Vysočině dále pokračuje. Cyklistické trasy pomáhají rozvíjet turistiku i v místech, kam se dřív návštěvníci skoro nedostali. Na stoupající popularitě této formy cestovního ruchu zatím v kraji vydělávají hlavně majitelé restaurací u oblíbených výletních cest. V hotelech a ubytovnách tvoří návštěvníci s koly menší část klientely. V kraji se také zlepšuje kvalita služeb spojených s cykloturistikou. Některé hotely, restaurace i turistické cíle mají udělen certifikát Cyklisté vítáni, který potvrzuje dostatečné vybavení pro služby cyklistům. Ubytovatelé nabízejí cyklistům mimo jiné energeticky vydatné snídaně, možnost vyprat si oblečení, bezplatnou úschovu kol, nářadí pro opravy, vybavení na mytí kol i lékárníčku. Řada hotelů zavedla pro své hosty i půjčovnu kol. Nedostatkem je zatím malý počet půjčoven kol pro běžné turisty.

Vysočinou procházejí jak regionální trasy, tak i řada nadregionálních (dálkových) cyklotras. Jedná se např. o Posázavskou cyklostezku, trasu Jeseník – Znojmo, Českomoravskou trasu, Santiniho trasu či trasu Jihlava – Třebíč – Raabs.

2.8 Kongresová turistika

Jednou z nejeftivnějších forem cestovního ruchu je kongresová turistika. Vysočina je díky své poloze – v centrální části ČR a ve středu Evropy, ideální destinací pro kongresovou turistiku a pořádání firemních akcí. Kongresová turistika je dynamicky se rozvíjícím odvětvím na Vysočině. Pokud je vzato v potaz, že průměrné výdaje kongresového turisty na den jsou až trojnásobně vyšší než výdaje běžného turisty, pohybují se od čtyř do osmi tisíc, je pak zřejmá finanční výnosnost této formy cestovního ruchu. Kongresový turista je velice

dobrym nositelem referencí. Pokud je spokojen se službami, vrací se rád i jako individuální turista a dále destinaci doporučuje.

Kraj Vysočina svými vlastnostmi splňuje důležité předpoklady pro úspěšné pořádání kongresového cestovního ruchu. Jimi jsou bezpečnost, snadná dostupnost i bohatý výběr atraktivních turistických míst. Kvalitní stravovací, dopravní a ubytovací služby jsou taktéž důležitou podmínkou. Vysočina má k dispozici 51 tříhvězdičkových a 10 čtyřhvězdičkových hotelů. Prochází jí dálnice D1, tudíž má kvalitní spojení s dvěma největšími městy v ČR – Prahou a Brnem. Dojezdová vzdálenost od mezinárodního letiště (letiště Praha) se pohybuje do 2 hodin. Doprovodné služby jsou na odpovídající úrovni. Oproti Praze nabízí přátelštější a intimnější atmosféru, nižší ceny. Ideálním místem pro konání kongresové turistiky může být např. hotel Skalský Dvůr v Bystřici nad Pernštejnem, Business Hotel Jihlava, Hotel Ski v Novém Městě na Moravě či Grand Hotel v Třebíči.

2.9 Kultura, sport, zábava a volný čas

2.9.1 Muzea, galerie, divadla

Horácké muzeum v Novém městě na Moravě se zaměřuje na lidovou kulturu v severní části moravského Horácka, sklářství, železářství a dějiny města s preferencí lyžařské tematiky.

Muzeum Dr. Aleše Hrdličky v Humpolci je pojmenované po humpoleckém rodákovi, kterému je věnována jedna z expozic. Další část dokumentuje osobnost Gustava Mahlera. Národopisná expozice přibližuje život, práci, kulturu a tradice na Humpolecku.

Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod se nachází v domě, kde bydlel Karel Havlíček Borovský s rodinou, vystavuje exkluzivní památky po Karlu Havlíčkovi Borovském a jeho nejbližších. Muzeum také zahrnuje exponáty od období pravěku po současnost.

Muzeum Vysočiny Jihlava je se svými pobočkami v Telči, Třešti a na hradě Roštejně největším muzeem v kraji. Expozice muzea představuje přírodu a historii Českomoravské vrchoviny či dějiny Jihlavy a těžby a zpracování stříbra

Muzeum rekordů a kuriozit Pelhřimov mapuje výkony českých a světových rekordmanů, z nichž mnozí jsou zapsáni v České knize rekordů a někteří také v publikaci Guinnessovy světové rekordy. Je zde k vidění velké množství zajímavostí: od pyžama pro 98 lidí, parního stroje ze skla, lízátko vážícího 12 kg, konvičky na čaj o objemu 640 litrů až po kilometry dlouhou šálu a řadu jiných kuriozit.

Galerie Jana Zrzavého Telč se zaměřuje na předního českého malíře, grafika a ilustrátora Jana Zrzavého.

Galerie výtvarného umění Havlíčkův Brod se jako jediná u nás specializuje na moderní českou knižní ilustraci, kresbu a grafiku vzniklou po roce 1918.

Horácké divadlo Jihlava nabízí bohatý repertoár žánrů na Velké a Malé scéně.

Na Vysočině lze najít samozřejmě více muzeí, galerií a divadel. Zde jsou uvedeny pouze ty nejdůležitější. Zmínit se můžeme ještě o Muzeu Vysočiny v Pelhřimově a Třebíči, Muzeu Velké Meziříčí, Muzeu knihy Žďár nad Sázavou či o Oblastní galerii Vysočiny. Některá další muzea již byla zmíněna v kapitole zámky, hrady a zříceniny.

2.9.2 Sport, zábava, volný čas

Turistická destinace Vysočina svým členitým krajinným vzezřením přímo vybízí pozorovat atraktivitu tohoto kraje. Pro tyto účely (a později také pro účely telekomunikační) byly na Vysočině vybudovány na příhodných místech rozhledny. Od roku 1831 stojí na Vysočině na Zeleném kopci jedna z našich nejstarších a zároveň nejkrásnějších rozhleden – Babylon u Náměště nad Oslavou. Dalšími rozhlednami v kraji jsou: rozhledna Horní Les u Rovečného, u Bystřice nad Pernštejnem rozhledna Karasín, rozhledna Ocmanice u stejnojmenné obce, Oslednice u Telče, Pípalka na vrcholu Křemešník a Rosička u Sázavy. V kraji Vysočina se také vyskytují již dnes nepoužívané rozhledny. Jednou z takových je i rozhledna na kopci Melechov poblíž Světlé nad Sázavou, kam vedou i turistické trasy.

2 700 km značených pěších turistických tras zajišťuje široké možnosti pro pěší turistiku. 43 naučných stezek, které mohou návštěvníci projít, je seznamuje krajem Vysočina. Většina z nich je věnována ochraně přírody, některé z nich zpřístupňují kulturní dědictví historických měst. S krajem Vysočina si mnozí návštěvníci jistě vybaví některá významná jména, která jsou s tímto regionem neodmyslitelně spjata. Kdo by neznal hudebního skladatele Gustava Mahlera, malíře Jana Zrzavého, tvůrce Osudů dobrého vojáka Švejka Jaroslava Haška, básníka Otokara Březinu, spisovatele Karla Havlíčka Borovského či bratry Lipské, režiséra Oldřicha a herce Lubomíra.

Milovníci adrenalinových sportů jistě ocení možnost vykonávat horolezeckou činnost v těchto lokalitách: Devět skal, Malinská skála, Dratník, Čtyři palice, Pasecká skála, Vávrova skála, Rozštipená skála a dalších. V kraji se taktéž nachází 5 lanových center – Lanový park Siesta v Bystřici nad Pernštejnem, Lanové centrum Křemešník u Nového Rychnova, Lanový park Adrenalin Joy ve Třech Studních, Lanový areál Pavouk v Třebíči a Rekreační středisko

Březová u Rokytnice nad Rokytinou. V AIR CENTRU s.r.o., Jihlava je možno vyzkoušet si paragliding či tandemový seskok s padákem.

V regionu se také nalézají dva golfové areály. 18jamkové hřiště u obce Vanov (Golf Club Telč) a 9jamkové hřiště ve Svatce (Golf Club Svatka 1932)

Pro vyznavače vodáctví jsou na Vysočině příznivé podmínky na čtyřech řekách. Jedná se o Jihlavu, Svatku, Doubravu a Sázavu. Zvláště pak řeka Sázava patří v tomto směru mezi nejoblíbenější a nejpopulárnější řeky v celé České republice. Kolem řeky se rozprostírá krásná přírodní scenérie. Na řece se vyskytují dvojce peřeje, Stvořidla a Krhanice – Pikovice. Vinou špatných podmínek, kdy řeka nemá dostatečné množství vody, je Sázava po většinu roku sjízdná až od Stvořidel, nebo dokonce až od Ledče nad Sázavou.

V regionu se nacházejí přirozené či uměle vybudované vodní plochy. Pro vyznavače plavání, potápění, windsurfingu, opalování jsou určeny rekreační nádrže a rybníky. Koupání v přírodě je možné v areálu rybníka Velké Dářko, Pávovského, Medlov, Pílského a Veselského rybníka, dále ve vodních nádržích Dalešice, Nová Říše, Hubenov, Sedlice, Vřesník a Mostišť. Velmi populární jsou také zatopené lomy v okolí Lipnice nad Sázavou. Zde mohou návštěvníci obdivovat plastiky vytesané rovnou do skály. Na Vysočině se nacházejí plavecké areály a moderní koupaliště, ať již krytá, či venkovní. Můžeme je najít v Bystřici nad Pernštejnem, ve Žďáru nad Sázavou, Havlíčkově Brodě, Pelhřimově, Jihlavě, Humpolci, Moravských Budějovicích a dalších městech. Po Dalešické přehradě je možnost využít plavbu výletní lodí Vysočina, která pojme 150 pasažérů.

Vysočina také nabízí příležitosti k zimním sportům. K nejznámějším střediskům patří Ski areál Nové Město na Moravě, kde se pořádá mezinárodní závod Zlatá lyže. Toto centrum je vhodné zejména pro příznivce běžeckého lyžování. Kraj také nabízí několik míst vhodných ke klasickému sjezdovému lyžování. Jedná se však o místa, která nejsou kvalitativně srovnatelná s českými horskými středisky. Celkem je na Vysočině 29 sjezdových areálů v délce od 200 do 600 m. Svoji členitostí území je kraj vhodný pro běžecké lyžování. Největší koncentrace běžeckých tratí, přes 100 km, se nalézá na Novoměstsku. Zimní stadiony se nacházejí téměř v každém městě.

2.9.3 Významné kulturní, sportovní a ostatní akce na Vysočině

Nabídka kulturních zařízení v kraji je velmi pestrá. V kulturních střediscích se pořádá celá řada kulturních a společenských akcí, jako jsou divadelní představení, koncerty, zábavné pořady atd. Kina a diskotéky lze nalézt téměř ve všech městech.

Mezinárodní festival dokumentárního filmu v Jihlavě – jediný festival v ČR zaměřený zároveň na české, středoevropské i světové dokumenty.

Mezinárodní festival Pelhřimov – město rekordů – každoročně se v červnu koná v Pelhřimově Mezinárodní festival rekordů a kuriozit, který patří k jedněm z největších v Evropě. Diváci při něm mohou zhlédnout jinde nevídané výkony lidí, kteří ve svých oborech představují špičku mnohdy nejen v naší republice.

Zlatá lyže Nové Město na Moravě – nejvýznamnější lyžařský běžecký závod v ČR spadající do kalendáře Světového poháru Mezinárodní lyžařské federace. Na běžeckých tratích lze spatřit světovou elitu běžeckého lyžování.

K dalším významným akcím konaným na Vysočině patří např. Rocková Lipnice, Mezinárodní hudební Festival Petra Dvorského, Folkové prázdniny v Náměšti nad Oslavou, Horácká Rally Třebíč, Mrkvancová pouť v Polné, Středověké oslavy v Třebíči a jiné.

2.10 Ostatní turistické zajímavosti

Westernové městečko Šiklův mlýn vzniklo v údolí říčky Bobrůvky. Připomíná Ameriku koncem 19. století. V tomto zábavním parku je možno nalézt kovboje a indiány, saloon i pravé nádraží s vlakem Union Pacific. V městečku o rozloze 50 ha se také nachází malá ZOO. V areálu je možné ubytování v hotelu, chatkách či stanech. Další atrakcí na Vysočině je strašidelný zámek **Draxmoor v Dolní Rožince**. V roce 1958 byla založena **Zoologická zahrada Jihlava** známá odchovem vzácných druhů zvířat. Se starým rakouským rozchodem 760 mm vede na trase Jindřichův Hradec – Obrataň v roce 1906 zprovozněná **úzkokolejná železniční trať**. Ve **Stanici ochrany fauny v Pavlově**, vyrůstal známý hrdina večerníčkových seriálů Vydrýsek. Pro náročné klienty vyhledávající zdravý životní styl a nejen pro ně, je u obce Počátky připraven **Resort Svatá Kateřina** specializující se na wellness. Pro mnohé návštěvníky regionu je jistě velmi zajímavou možností jak strávit volný čas v Jihlavě, návštěva zdejšího podzemí, které je se svými 25 km druhé největší na území ČR. Největší raritou a zároveň záhadou **jihlavského podzemí** je tzv. svítící chodba. Další podzemní chodby se nalézají ve Světlé nad Sázavou. V její blízkosti pak lze nalézt **skanzen – Míchalův statek**. Vysočina se taktéž může pochlubit největšími slunečními hodinami v České republice, které se nacházejí v Třešti. Na území kraje, v obci Číhošť, se nachází geografický střed ČR.

2.11 Regionální výrobky

V posledních letech opět do popředí zájmu především zahraničních turistů začaly více a více vystupovat regionální výrobky. Jedná se o typické produkty vytvořené v příslušném kraji, v tomto případě v regionu Vysočina. Lze sem zařadit různé suvenýry, ale také lokální gastronomické produkty a lokální gastronomii jako takovou. Zahraniční turista a nejenom ten si touží odnést do své země, resp. regionu nějakou hodnotu, kterou bude mít spojenou právě s turistickou destinací Vysočina. Regionální výrobky nepomáhají pouze cestovnímu ruchu, mají také např. pozitivní vliv na ekonomiku regionu. Některé výrobky, jejichž původ je spjat s Vysočinou, jsou certifikovány logem značky „*Vysočina – regionální produkt*“. Mezi regionální výrobky spojené s turistickou estivací Vysočina patří například níže uvedené.

- Konzumní brambory – EURO AGRAS s.r.o.
- Knedlíky bramborové v prášku a kaše bramborová – společnost Amylon, a.s.
- Keramické výrobky, výrobky z ovčí vlny, voskové svíce, výtvarná díla, smalty – občanské sdružení Benediktus
- Med – Jiří Bula nebo včelařská farma KURTIN
- Ručně vyráběné šperky – Michaela Převrátilová či Eva Kadrnožková
- Dřevěné lidové hračky – Rudolf Hupka – HOLZ ART
- Výrobky bytového textilu – Zemědělská a ekologická regionální agentura, o.s. – DÍLNA ŘEMESEL – ZERA
- Skleněné výrobky tvořené technologií FUSING – Miloslav Dvořák
- Košíkářské výrobky – Renata Mahelová
- Užitková a dekorativní keramika – Zdeněk Skřivánek – hrnčířství Havran

Výrobky nesoucí charakter Vysočiny a produkty pocházející z Vysočiny jsou také např. Bítešský pšenično-žitný chleba, čerstvé mléčné výrobky, biozelenina či Tasovské křupavé placky. Jako každý kraj v ČR i Vysočina má své typické značky piva. Jedná se především o Rebel v Havlíčkově Brodě, Bernard v Humpolci, Ježek v Jihlavě, Dalešický pivovar, Malostranský pivovar Velké Meziříčí, pivovar Želiv a pivovar Poutník Pelhřimov. Dlouhou tradici má na Vysočině sklářství. Nejvýznamnějším v tomto směru jsou sklárny Crystalite Bohemia s.r.o. ve Světlé nad Sázavou, celosvětově proslavené svým olovnatým křišťálem. Velmi známé, zejména v České republice, jsou uzeniny ze společnosti Krahulík MASOZÁVOD Krahulčí, a.s. (salám Vysočina) nebo ze společnosti Kostelecké uzeniny a.s.

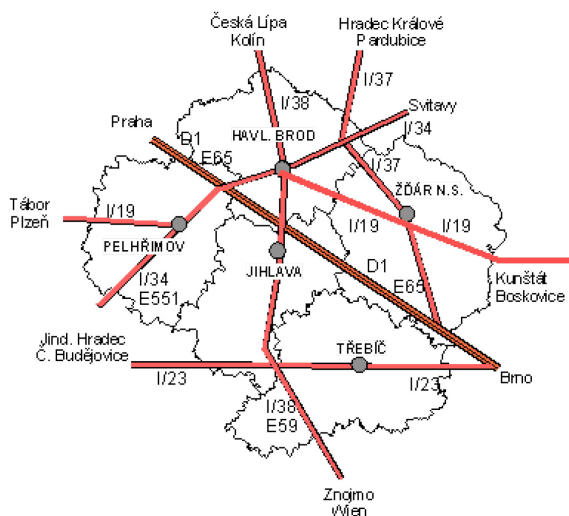
3 Analýza současného stavu cestovního ruchu na Vysočině

3.1 Dopravní dostupnost

3.1.1 Silniční doprava

Kraj Vysočina se nachází v centrální části republiky a územím kraje prochází důležité dálkové linie mezinárodního i národního významu s výrazným podílem tranzitu. K nejvýznamnějším dopravním spojnicím v silniční dopravě patří dálnice D1 Praha – Brno, protínající území kraje od severozápadu k jihovýchodu, a silnice č. 1/38 (Znojmo – Jihlava – Havlíčkův Brod – Kolín). Základní kostru silniční sítě kraje tvoří dále silnice č. 1/19 ve směru Pelhřimov – Havlíčkův Brod – Žďár nad Sázavou, silnice č. 1/23, procházející bývalým okresem Třebíč, č. 1/34 ve směru Pelhřimov – Havlíčkův Brod – Svitavy a č. 1/37 ve směru Velká Bíteš – Žďár nad Sázavou – Pardubice. V regionu prochází 93 km dálnice D1, 419 km silnic I. třídy a 4 572 km silnic II. a III. tříd.

Obrázek č. 3: Základní silniční síť kraje Vysočina (dálnice a silnice I. třídy)

Zdroj: www.kr-vysocina.cz

3.1.2 Železniční doprava

Železniční síť v kraji je konfigurována hvězdicovitě se dvěma centry – Jihlavou a Havlíčkovým Brodem. Nejdůležitější tratí je trať č. 230, vedoucí z Havlíčkova Brodu směr Kolín, a trať č. 250 Havlíčkův Brod – Žďár nad Sázavou. Jedná se o trať, která spojuje Prahu a Brno. Jedná se o dvojkolejnou elektrifikovanou trať, která ovšem vinou profilu terénu neumožňuje zvýšení traťové rychlosti. Tato trať je druhým hlavním (též jižním) tahem, který představuje významnou součást české železniční infrastruktury. Důležité jsou ještě větve č. 225 Havlíčkův Brod – Jihlava – Veselí nad Lužnicí a č. 240 Jihlava – Třebíč. Celková

délka tratí rozkládajících se na Vysočině je 619 km. Slabou stránkou železniční sítě je zastaralá technická základna železniční infrastruktury.

Obrázek č. 4: Železniční síť kraje Vysočina

Zdroj: www.kr-vysocina.cz

3.1.3 Letecká doprava

Na území Vysočiny se vyskytuje 5 letišť se statusem veřejná vnitrostátní letiště – v Havlíčkově Brodě, Chotěboři, Jihlavě, Křižanově a Přibyslavi, z nichž pro dopravu je nejdůležitější letiště v Jihlavě. Bohužel ani jedno neumožňuje přistávání dostatečně kapacitních letadel. V Jihlavě se jedná o letiště s nezpevněným povrchem. Nejvíce je využíváno k vyhlídkovým letům. Velmi důležitou úlohu z hlediska obrany státu zastupuje vojenské letiště v Náměšti nad Oslavou. V regionu se také vyskytují plochy pro sportovní létající zařízení, např. v Habrech, Jiříčkách či Třebíči.

3.2 Ubytovací zařízení

Na celé Vysočině lze nalézt ubytovací zařízení s průměrnou i nadprůměrnou kvalitou poskytovaných služeb. Najdeme je jak na malých vesnicích (většinou penziony, farmy, ubytování v soukromí), tak i ve větších městech (většinou hotely s různým počtem hvězdiček a penziony atd.).

Tabulka č. 1: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení v turistickém regionu Vysočina v roce 2009

Počet zařízení	Počet pokojů	Počet lůžek	Počet míst pro stany a karavany
354	6 706	19 532	3 139

Zdroj: www.czso.cz

V ubytovacích zařízeních je celkem 6 706 pokojů. Celkový počet lůžek je 19 532. Vysočina se tak řadí ke krajům, které mají velmi nízký počet lůžek. Naproti tomu je počet míst pro stany a karavany nadprůměrným číslem vůči ostatním turistickým destinacím.

Tabulka č. 2: Počet hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v turistickém regionu Vysočina v roce 2009

Celkem	Hotely *****	Hotely ****	Hotely ***	Hotely **	Hotely *	Hotely garni	Pensiony	Kempy	Chatové osady	Turistické ubytovny	Ostatní jinde neuvedená
354	0	10	51	9	6	3	86	30	17	46	96

Zdroj: www.czso.cz

Z tabulky je zřejmé, že Vysočina disponuje jedno až čtyřhvězdičkovými hotely. Hotel nejvyšší třídy se na území kraje zatím nevyskytuje. Ceny hotelů za dvojlůžkový pokoj se pohybují v průměrném rozmezí 500 – 1500 Kč za noc dle vybavenosti pokoje a úrovně celého hotelu. Největší počet je tříhvězdičkových hotelů, které by měly uspokojit požadavky náročnější klientely za přiměřené ceny.

Na volných plochách a mimo obec najdeme kempy a chatové osady, které jsou určeny pro méně náročné klienty. Průměrná cena v penzionech a ubytování v soukromí se pohybuje okolo 300 Kč za nocleh. Ubytovny jsou vhodné pro větší skupiny turistů, pro školy apod., které nevyhledávají luxusní ubytování. Pro milovníky kempování je na Vysočině připraveno 30 kempů. V kraji Vysočina je celkový počet ubytovacích zařízení 354 (z toho 79 hotelů, 86 pensionů, 30 kempů, 17 chatových osad a 96 ostatních hromadných ubytovacích zařízení).

3.3 Stravovací zařízení

S cestovním ruchem jsou velmi úzce spojeny i stravovací služby. Kvalita těchto služeb je na Vysočině různorodá. Záleží také samozřejmě na návštěvníkovi, jaké on má nároky na stravování a s ním spojené služby. Obecným pravidlem bývá, že ve stravovacím zařízení vyšší úrovně lze nalézt profesionálnější přístup ke gastronomii. Nedostatkem, nejen v kraji Vysočina a nejen ve stravovacích službách, je úroveň jazykové vybavenosti obsluhy.

Stravovacích zařízení je na Vysočině dostatek. Lepší výběr stravování je samozřejmě ve větších městech, kde funguje celá řada stravovacích zařízení, ve kterých je možno se kvalitně

a dobře najíst. V regionu je dnes již možné setkat se s národními kuchyněmi různých zemí, zejména italskou a asijskou kuchyní. Do popředí se dostávají velmi oblíbené pizzerie. Nechybí zde také restaurace typu McDonald's, které jsou v Jihlavě a u dálnice D1 v Měříně a Velkém Meziříčí. Ty se stále těší oblibě především zahraničních turistů. Konzervativní hosté mohou využít stravovacích zařízení některého z hotelů. Ukazuje se, že jsou to právě hotelové restaurace, které nejlépe plní požadavky na stravovací zařízení, zejména zahraničních turistů. Jakousi přidanou hodnotou představuje domácí (česká) kuchyně, resp. lokální kuchyně, kterou čím dál více vyhledávají zahraniční turisté.

3.4 Turistická a informační centra

Nejen pro účastníky cestovního ruchu jsou dnes již samozřejmostí turistická a informační centra. V kraji Vysočina se nachází 45 informačních středisek. Ta poskytují informace o atraktivitách a zajímavostech regionu, většinou včetně jejich provozní doby a vstupného. Kvalita poskytovaných služeb a informací je diferencována podle umístění centra a obsluhy. I zde platí, že ne všechny osoby obsluhující tato střediska mají dostatečnou kvalifikaci, profesionalitu a určitou jazykovou vybavenost.

TIC poskytují údaje o aktuálních kulturních a sportovních akcích v regionu. Náplní těchto center je také předávání informací týkajících se společnosti a geografie, důležitých kontaktních informací i informacích o obchodu a službách. TIC by taktéž měla podávat v určitém rozsahu informace o službách cestovního ruchu, jiných TIC, směnárnách či cestovních kancelářích či informace o dopravě. Důležitou oblastí poskytovaných informací ve všech TIC kraje jsou informace o ubytování různých typů a cen. TIC by měla na požádání provádět i rezervace ubytování a jiných služeb. Většina TIC poskytuje i další služby, jakými jsou předprodej vstupenek na kulturní a sportovní akce, kopírování, fax, prodej denního tisku, prodej map okolí, turistických průvodců, upomínkových předmětů a samozřejmě i možnost využití internetu. Podporování a zlepšování kvality turistických informačních center, poskytovaných stávajících a zavádění nových služeb by mělo být samozřejmou podmínkou k dalšímu rozvoji cestovního ruchu v regionu.

3.5 Ostatní služby

Množství bank a bankomatů v turistické destinaci Vysočina je plně dostačující. Počet a druh bankovních společností a automatů se odvíjí převážně od velikosti obce. Obec s více obyvateli má kvalitnější podmínky pro požadované bankovní služby.

Hypermarkety jsou taktéž na Vysočině samozřejmostí. Největší nabídku v této sféře má město Jihlava. Lze zde najít hypermarkety Albert, Kaufland, Tesco. V kraji se také nacházejí společnosti Lidl, Penny market, Plus diskont, Billa a jiné, které se soustřeďují především okolo větších obcí.

Do ostatních služeb mohou být zahrnuta zdravotnická zařízení, směnárny a veřejná WC. Největší nemocnice jsou v Havlíčkově Brodě a Jihlavě. Směnárenskou funkci většinou plní banky. Ve více obydlených městech a turisticky atraktivních místech se nalézají směnárny. Veřejná WC jsou všude na autobusových či železničních nádražích a ve větších městech.

3.6 Statistiky a potenciál cestovního ruchu

Tabulka č. 3: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů v roce 2009

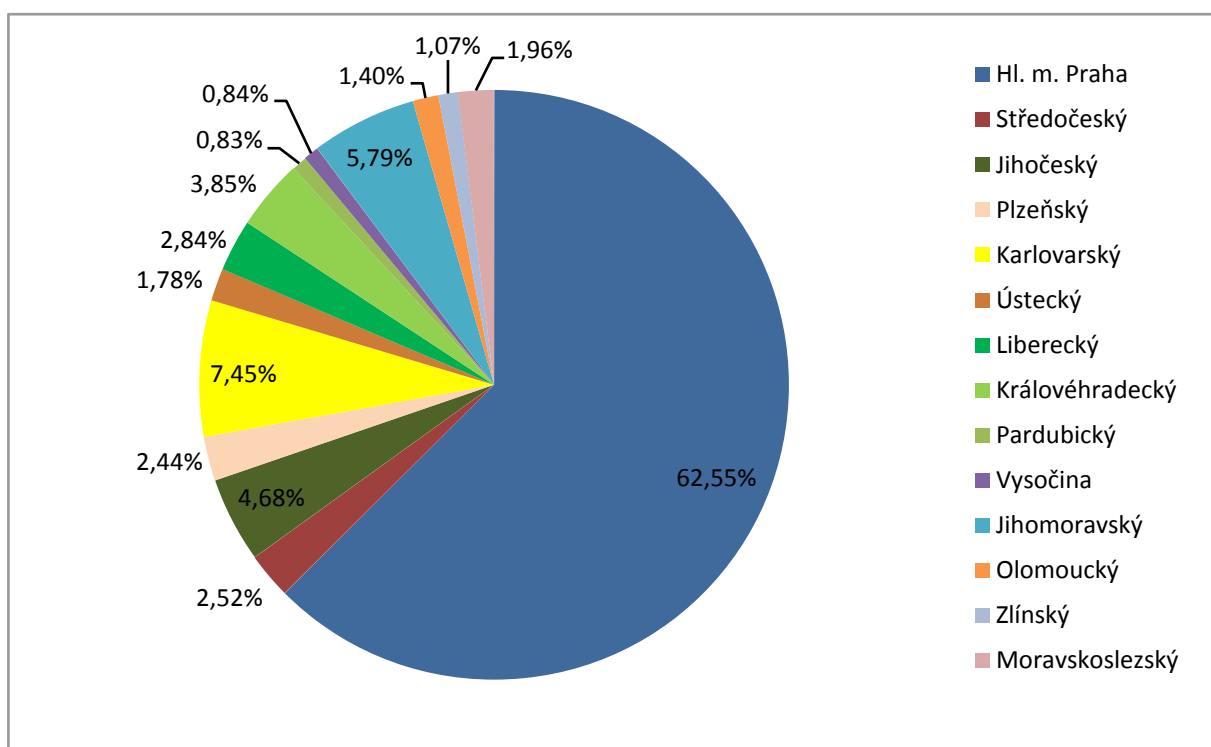
	Hosté			Přenocování			Průměrný počet přenocování	Průměrná doba pobytu (dny)
	celkem	index 2009/2008	z toho nerezidenti	celkem	index 2009/2008	z toho nerezidenti		
Česká republika	12 105 287	94,3	6 081 244	36 934 558	94,0	17 880 519	3,1	4,1
Hl. m. Praha	4 346 079	94,7	3 803 518	11 243 453	92,4	10 176 343	2,6	3,6
Středočeský	641 105	96,4	152 961	1 708 385	94,6	383 946	2,7	3,7
Jihočeský	923 715	98,7	284 541	2 878 787	97,4	660 298	3,1	4,1
Plzeňský	479 705	98,4	148 113	1 427 011	98,5	347 209	3,0	4,0
Karlovarský	660 560	97,1	453 106	4 150 202	93,2	2 995 922	6,3	7,3
Ústecký	336 324	91,8	108 486	971 319	86,2	275 040	2,9	3,9
Liberecký	675 722	96,0	172 916	2 461 759	101,2	660 830	3,6	4,6
Královéhradecký	839 451	93,0	234 167	3 217 133	95,0	873 061	3,8	4,8
Pardubický	337 698	93,6	50 413	974 152	92,0	132 176	2,9	3,9
Vysočina	366 298	92,5	51 305	924 960	93,5	111 892	2,5	3,5
Jihomoravský	1 046 234	88,2	352 018	2 070 949	90,1	604 645	2,0	3,0
Olomoucký	392 483	92,0	85 417	1 443 812	93,7	184 348	3,7	4,7
Zlínský	458 405	92,2	65 185	1 557 318	92,6	179 587	3,4	4,4
Moravskoslezský	601 508	94,0	119 098	1 905 318	98,8	295 222	3,2	4,2

Zdroj: www.czso.cz

Z tabulky č. 3 je patrné, že Vysočina je jedním z krajů s nejmenší návštěvností v hromadných ubytovacích zařízeních v České republice. Největší návštěvnost v tomto ohledu patří hlavnímu městu Praha. Kraj Vysočina je s 366 298 hosty na 12. místě ze všech krajů v ČR. Horší pozici již mají jen Pardubický a Ústecký kraj. Je také zřejmé, že v tomto ukazateli nastal propad o 7,5 % oproti roku 2008. Tím se kraj zařazuje k podprůměru v rámci krajů ČR. S 51 305 ubytovanými zahraničními návštěvníky je Vysočina na předposledním místě. Cizinci v regionu Vysočina tvoří pouze 14 % z celkového počtu

ubytovaných návštěvníků v kraji. Nejpočetněji jsou potom zastoupeny země jako Německo, Slovensko, Rakousko, Polsko, Nizozemsko. Z celkového počtu přenocování 36 943 558 je Vysočina s 924 960 přenocováními dokonce krajem posledním. Ve srovnání s rokem 2008 zde nastal pokles přenocování o 6,5 %. V ukazatelích průměrný počet přenocování (2,5) a průměrná doba pobytu (3,5 dne) se Vysočina umístila na předposlední 13. pozici ze všech krajů v České republice.

Obrázek č. 5: Cizinci ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2009

Zdroj: www.czso.cz

Jak je vidět z obrázku č. 5, největší procento ubytovaných návštěvníků ze zahraničí v České republice v roce 2009 bylo v hlavním městě Praze. Zde bylo ubytováno v roce 2009 3 803 518 zahraničních turistů, což je více než 62 % z celkového počtu cizinců ubytovaných v ČR. Druhým krajem v počtu ubytovaných turistů ze zahraničí je Karlovarský kraj (7,45 %), kde většinu cizinců tvoří Rusové. Více jak 5 % podíl z celkového počtu cizinců ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních v celé České republice lze nalézt již jen ve Středočeském kraji. Toto procento je dáno blízkostí Prahy a historickými atraktivitami, které se zde nacházejí – město Kutná Hora či hrad Karlštejn. Vysočina se v počtu cizinců ubytovaných za loňský rok v České republice umístila na předposledním 13. místě (0,84 %).

Tabulka č. 4: Konference v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů ČR za rok 2008

Kraj	Počet zařízení	Počet akcí	Počet účastníků
Česká republika	177	3 832	761 901
Hl. m. Praha	44	1 511	290 649
Středočeský	21	148	21 728
Jihočeský	10	132	18 019
Plzeňský	8	154	40 645
Karlovarský	8	52	17 997
Ústecký	3	5	590
Liberecký	5	129	28 194
Královéhradecký	10	159	27 938
Pardubický	5	77	11 767
Vysočina	13	219	31 540
Jihomoravský	19	649	167 969
Olomoucký	6	110	15 772
Zlínský	11	118	17 865
Moravskoslezský	14	369	71 501

Zdroj: www.czso.cz

Poznámka: Údaje v tabulce jsou souhrnem zpracovaných údajů za předložené dotazníky. V roce 2009 byly započteny akce od 50 účastníků.

Vysočina nabízí 13 zařízení vhodných pro pořádání konferencí. Tato zařízení jsou určena k této formě cestovního ruchu – kongresové turistice. V roce 2008 se zde konalo 219 akcí, kterých se zúčastnilo 31 540 osob. Region Vysočina obsadil 4. místo v počtu akcí v pořadí dle krajů. V ukazateli počtu účastníků patří kraji 5. místo ze všech krajů v ČR. Nejvíce akcí a největší počet účastníků souvisejících s kongresovou turistikou se konalo v Praze a následně v Jihomoravském kraji.

Tabulka č. 5: Nejnavštěvovanější turistické cíle v kraji Vysočina za rok 2008

Turistický cíl	Počet návštěvníků
Jihlava - ZOO	244 354
Jihlava - Vodní ráj	203 613
Šiklův mlýn - Westernové městečko	96 000
Jihlava - Muzeum Vysočiny	71 518
Telč - zámek (UNESCO)	64 628

Zdroj: www.vysocinatourism.cz

V roce 2008 byla v kraji Vysočina nejvíce navštěvovaná ZOO – Jihlava, následovaná aquaparkem Vodní ráj opět v Jihlavě. Velmi významné je z hlediska návštěvnosti také Westernové městečko – Šiklův mlýn. Z tabulky č. 5 vyplývá, že tři z pěti nejnavštěvovanějších turistických cílů na Vysočině se nachází ve statutárním městě Jihlava. Jedná se o Zoo, Vodní ráj a Muzeum Vysočiny v Jihlavě.

Tabulka č. 6: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Havlíčkovsku za rok 2008

Turistický cíl	Počet návštěvníků
Lipnice nad Sázavou - hrad	31 049
Havlíčkův Brod - Galerie výtvarného umění	18 231
Havlíčkův Brod - Muzeum Vysočiny	13 143
Ledeč nad Sázavou – hrad, městské muzeum a věž	7 221
Příbryslav - Centrum hasičského hnutí	6 250

Zdroj: www.vysocinatourism.cz

Turisté na Havlíčkovsku nejvíce navštěvovali hrad v Lipnici nad Sázavou. Po něm byla nejčastěji navštěvována kulturní zařízení v městě Havlíčkův Brod – Galerie výtvarného umění a Muzeum Vysočiny.

Tabulka č. 7: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Jihlavsku za rok 2008

Turistický cíl	Počet návštěvníků
Jihlava - ZOO	244 354
Jihlava - Vodní ráj	203 613
Jihlava - Muzeum Vysočiny	71 518
Telč - zámek (UNESCO)	64 628
Roštejn - hrad	36 494

Zdroj: www.vysocinatourism.cz

Město Jihlava je nejnavštěvovanějším městem v regionu Vysočina. Turisty nejvíce přilákala ZOO, aquapark Vodní ráj a Muzeum Vysočiny v Jihlavě. Velký počet návštěvníků (64 628) zaznamenal také zámek v Telči. Je to tedy nejnavštěvovanější památka UNESCO v kraji Vysočina.

Tabulka č. 8: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Pelhřimovsku za rok 2008

Turistický cíl	Počet návštěvníků
Pelhřimov - Muzeum rekordů a kuriozit	neupřesněno, průměr 25 000
Kámen - hrad	21 824
Kamenice nad Lipou - Městské muzeum	13 907
Pelhřimov - Muzeum strašidel	12 972
Žirovnice - zámek	11 453

Zdroj: www.vysocinatourism.cz

Průměrně 25 000 zvědavých turistů si každý rok prohlédne výstavu v Muzeu rekordů a kuriozit V Pelhřimově. Na dalších místech jsou hrad Kámen a Městské Muzeum v Kamenici nad Lipou.

Tabulka č. 9: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Třebíčsku za rok 2008

Turistický cíl	Počet návštěvníků
Dukovany - Informační centrum jaderné elektrárny a vodní elektrárny Dalešice	41 003
Třebíč - bazilika sv.Prokopa a Zadní synagoga (UNESCO)	31 199
Jaroměřice nad Rokytnou - zámek	30 398
Dalešice - vyhlídkové plavby po Dalešické přehradě	27 000
Třebíč - Muzeum Vysočiny	23 088

Zdroj: www.vysocinatourism.cz

Na Třebíčsku je nejnavštěvovanějším turistickým cílem Informační centrum jaderné elektrárny a vodní elektrárny Dalešice v Dukovanech (41 003 návštěvníků). S 31 199 návštěvníky následuje další památka UNESCO na Vysočině – v Třebíči – bazilika sv. Prokopa a Zadní synagoga. Velmi populární v této oblasti je i zámek Jaroměřice nad Rokytnou.

Tabulka č. 10: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Žďársku za rok 2008

Turistický cíl	Počet návštěvníků
Šiklův mlýn - Westernové městečko	96 000
Žďár nad Sázavou - poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře (UNESCO)	22 505
Velké Meziříčí - zámek, muzeum	13 554
Nové město na Moravě - Horácká galerie	11 861
Nové Město na Moravě - Horácké muzeum	9 135

Zdroj: www.vysocinatourism.cz

Celorepublikově známé Westernové městečko - Šiklův mlýn je nejnavštěvovanějším turistickým cílem na Žďársku. Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře je nejméně navštěvovanou památkou UNESCO v turistické destinaci Vysočina. 13 554 návštěvníků si našlo cestu do zámku s muzeem ve Velkém Meziříčí.

3.6.1 Potenciál cestovního ruchu

Hodnocením potenciálu cestovního ruchu v České republice se ve své studii zabýval Ústav územního rozvoje. Toto šetření mělo za úkol analyzovat území ČR z hlediska jeho využitelnosti pro cestovní ruch. Území jednotlivých obcí bylo hodnoceno z hlediska vhodnosti pro různé aktivity cestovního ruchu jednak z hlediska přírodních podmínek („přírodní subsystém“), jednak z hlediska širěji pojatých kulturních podmínek („kulturní subsystém“). Na základě tohoto hodnocení byly obce zařazeny do příslušné kategorie, „intenzitní zóny potenciálu cestovního ruchu“.

Z výsledků této analýzy vyplynulo, že na území kraje Vysočina se prakticky nevyskytují extrémní, oblasti vyloženě nevhodné pro cestovní ruch nebo naopak území pro turismus výjimečně přitažlivá. Většina obcí má průměrný nebo mírně nadprůměrný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, zejména to platí pro přírodní podmínky.

Jedním z ukazatelů související s cestovním ruchem je také atraktivita turistického regionu. Podle organizace CzechTourism se pod pojmem atraktivnost turistického regionu rozumí schopnost turistického regionu zaujmout a přitáhnout návštěvníky a také jakými produkty cestovního ruchu region disponuje. Podle dřívějšího rozčlenění České republiky (organizací CzechTourism) na 15 turistických regionů, měl region Vysočina status atraktivního turistického regionu, přičemž nejatraktivnějším regionem v ČR byly Jižní Čechy následované Šumavou, Jižní Moravou a Krkonošemi (velmi atraktivní turistické regiony). Naopak k neatraktivním regionům se řadily Severozápadní Čechy a Plzeňsko. Podle nejnovějšího členění organizace CzechTourism je Česká republika rozdělena na 17 turistických regionů a informace o jejich atraktivitě zatím nejsou k dispozici.

3.7 Výzkum podle agentury CzechTourism

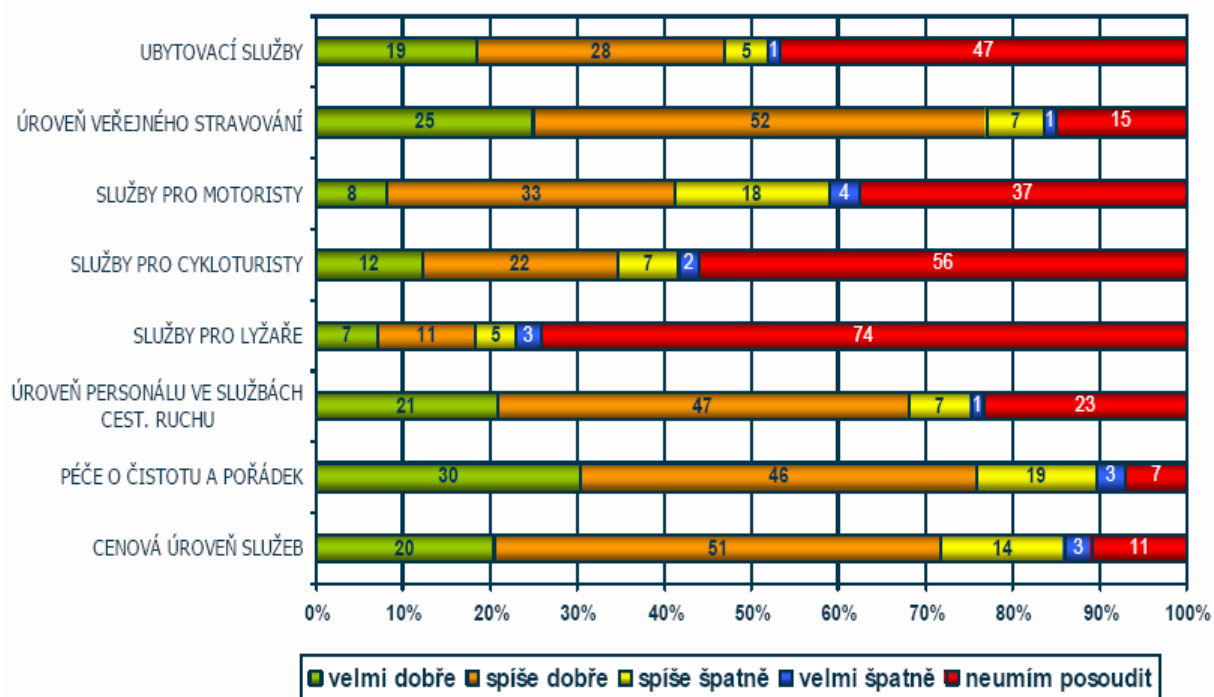
Pro následující statistickou část byla použita data z výzkumu monitoringu návštěvníků v turistickém regionu Vysočina, který provedla agentura CzechTourism. Výzkum mapuje návštěvnost turistického regionu Vysočina a profil návštěvníků, zaměřuje se na způsob trávení volného času, spokojenost s nabídkou cestovního ruchu, vybavení regionu, kvalitu poskytovaných služeb. Jedná se o typ osobního dotazování, cílovou skupinou byli návštěvníci turistického regionu Vysočina, výzkum probíhal od června 2006 do září 2006 na 1 300 respondentech (z toho 262 zahraničních návštěvníků.).

Tabulka č. 11: Skladba návštěvníků

NÁRODNOST				
domácí		zahraniční		
80%		20%		
VĚKOVÁ STRUKTURA				
do 25 let	26 - 34 let	35 - 49 let	50 - 59 let	60 a více let
21%	24%	31%	15%	9%
VZDĚLÁNÍ				
bez maturity		s maturitou		vysokoškolské
19%		52%		29%

Zdroj: www.czechtourism.cz

Obrázek č. 6: Hodnocení úrovně služeb v turistickém regionu Vysočina

Zdroj: www.czechtourism.cz

Převážně velmi dobře nebo spíše dobře hodnotili návštěvníci úroveň veřejného stravování (77 %) a péči o čistotu a pořádek (76 %). Lze tedy říci, že tyto dvě oblasti jsou silnými stránkami, kterými Vysočina vyniká. S cenovou úrovní bylo spokojeno 71 % dotázaných. Naopak obrovské rezervy jsou ve službách pro lyžaře, cykloturisty a motoristy. Zde je důležité zaměřit se na návštěvníky, kteří neumějí posoudit dané služby. V této skupině respondentů se ukrývá obrovský potenciál, kterému je třeba nabídnout služby takovým způsobem, aby se při dalším šetření vyjádřili již spíše kladně.

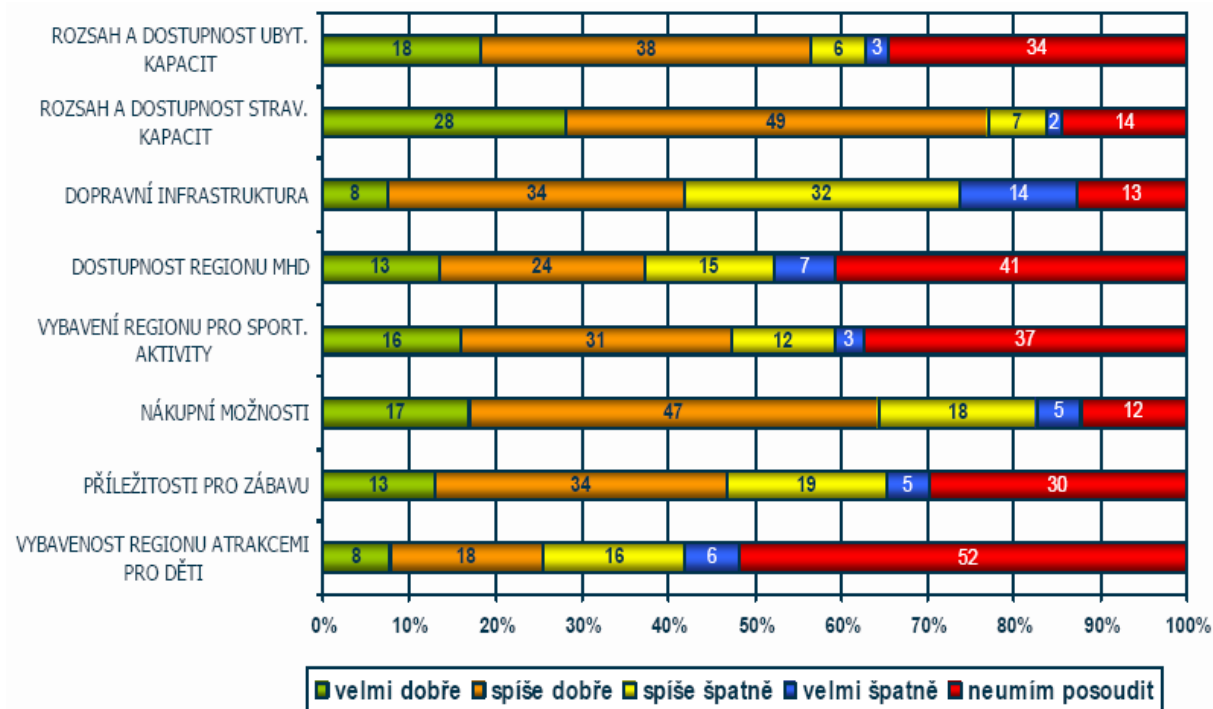
Nejhůře návštěvníci hodnotili služby pro motoristy. Za spíše špatné nebo velmi špatné je označilo 22 % dotázaných. Překvapivé jsou výsledky u služeb pro cykloturisty. 65 % návštěvníků k těmto službám nezaujímá žádný postoj či zaujímá dokonce záporný. Cykloturistika by mohla být jedním z hlavních lákadel turistické destinace Vysočina, kvůli svému potenciálu k této alternativní formě turistiky. Jako největší nedostatek těchto služeb se ukazuje nedostatečné značení cyklostezek.

Největší počet respondentů, kteří označili odpověď „neumím posoudit“, se vyskytuje u položky služby pro lyžaře. Kraj Vysočina není příliš atraktivní pro sjezdové lyžování kvůli svým geografickým podmínkám. Sjezdovky jsou zde krátké a jsou pouze lokálního významu. Pouze areál v Novém Městě na Moravě je celorepublikového významu. Ten je však vhodný převážně pro vyznavače běžeckého lyžování a skoků. Lze tedy konstatovat, že region

Vysočina je mnohem příhodnější pro běžecké lyžování, ale i přesto nedosahuje takového významu jako horské oblasti v ČR. Jednou z možností jak na Vysočinu přilákat více nadšenců pro lyžování z jiných krajů jsou nižší ceny v lyžařských areálech.

Rezervy, které lze spatřit v úrovni personálu ve službách cestovního ruchu, jsou vstřícnost, přátelskost a jazyková vybavenost tohoto personálu.

Obrázek č. 7: Hodnocení infrastruktury a vybavení v turistickém regionu Vysočina

Zdroj: CzechTourism, dostupný na: www.czechtourism.cz

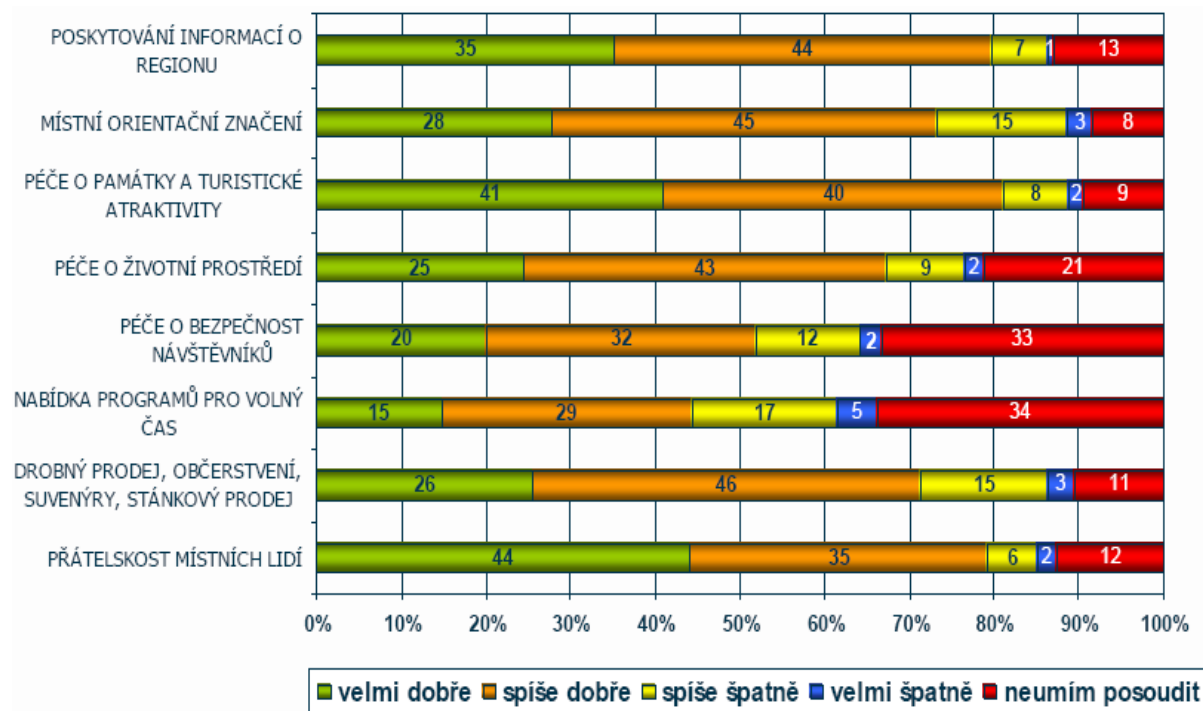
Nejlépe turisté hodnotili rozsah a dostupnost stravovacích kapacit. Za velmi dobré nebo spíše dobré je označilo 77 % respondentů. Jako dobré se jeví též nákupní možnosti (64 %). Nicméně 23 % dotazovaných vidí nákupní možnosti v regionu Vysočina jako špatné. U tohoto bodu je důležité, jaký segment trhu převážně na tuto otázku odpovídal. Návštěvníci z jiných regionů vnímají tyto služby jako nedostatek Vysočiny. Např. návštěvníci z Prahy mohou být zvyklí na lepší úroveň nákupních možností. To může být dáno např. počtem hypermarketů, nákupních center a zón, které se v destinaci vyskytují. Další možností jak zlepšit možnost nákupní obslužnosti je opětovné zprovoznění obchodů v menších obcích. Obecně není kraj Vysočina považován za jeden z nejvýznamnějších z pohledu nákupních možností.

32 % respondentů hodnotilo dopravní infrastrukturu kraje jako spíše špatnou a 14 % jako velmi špatnou. Dopravní infrastrukturu turistického regionu Vysočina je

nejkritičtějším bodem tohoto šetření. Zde se jedná o dlouhodobější problém, protože k vylepšení této situace je zapotřebí uvolnění velkého množství kapitálu. Ten bohužel chybí. Na opravy, údržbu a stavbu dopravní infrastruktury by muselo být vyčleněno několik miliard. Mezi nejvíce uváděné příčiny záporného hodnocení dopravní infrastruktury patří: špatný stav a údržba silnic, malé množství dopravních a informačních značek (to se týká především značení turistických cílů), nedostatečný počet parkovišť a jejich malá kapacita, velké množství objížděk, špatná údržba v zimních měsících atd.

V celorepublikovém srovnání v indexu spokojenosti se službami a infrastrukturou (do kterého jsou zahrnuty zkoumané služby z obrázků č. 6 a 7), zaujímá turistický region Vysočina s hodnotou 0,98 podprůměrné postavení (9. místo) ze všech turistických destinací ČR (republikový průměr je 1,00, nejlépe Jižní Čechy – 1,07, nejhůře Plzeňsko – 0,91). Vysočina ani v jedné z předchozích zkoumaných položek nevykazuje a je nejhorší ze všech destinací v hodnocení dopravní infrastruktury.

Obrázek č. 8: Hodnocení péče o rozvoj cestovního ruchu v turistickém regionu Vysočina

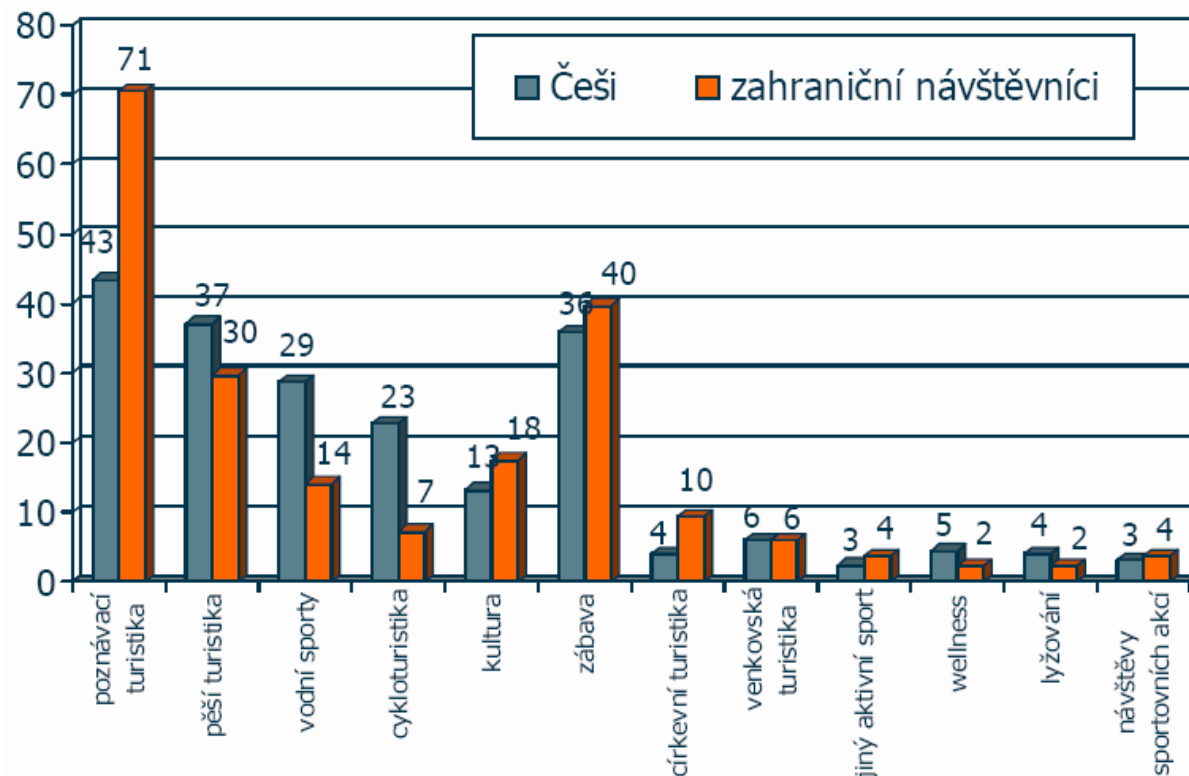

Zdroj: www.czechtourism.cz

Nejlépe hodnotili návštěvníci péči o památky (81 %), poskytování informací o regionu a přátelskost místních lidí (obě 79 %). Kritičtější byli návštěvníci k nabídce programů pro volný čas. Nabídka doprovodných programů je jednou z nejslabších stránek cestovního ruchu na Vysočině.

V indexu péče o cestovní ruch zahrnující služby z obrázku č. 8 (1,00 republikový průměr) vykazuje Vysočina téměř průměrnou republikovou hodnotu – 1,01. Je tak na 6. místě ze všech turistických destinací v ČR. Nejvyšší hodnotu tohoto indexu má Šumava (1,07), nejhorší pak Plzeňsko (0,90). Vysočina v žádné kategorii ve spokojenosti s péčí o cestovní ruch nepatří k nejhorším, ale také v žádné kategorii nevyčníká.

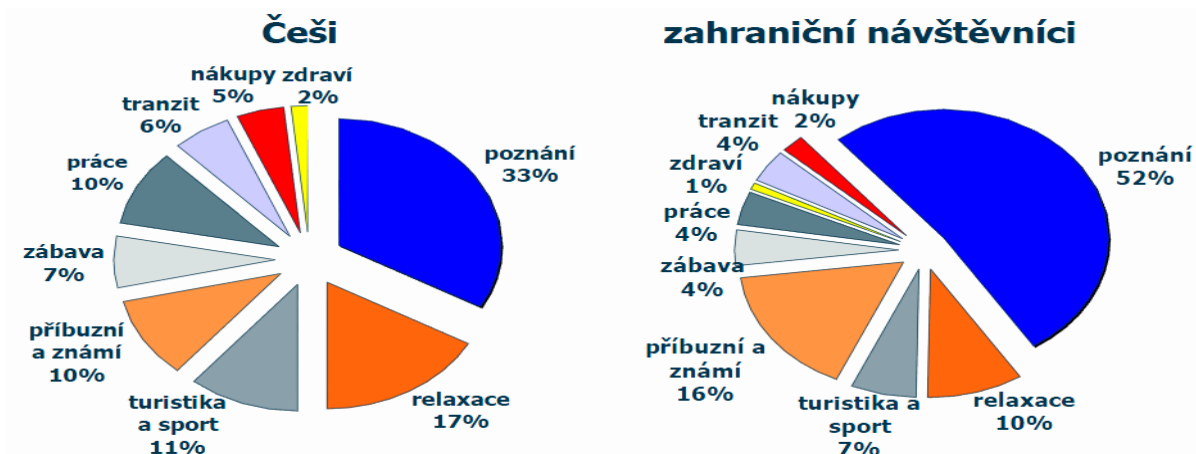
Obrázek č. 9: Nejlákavější aktivity pro návštěvníky turistického regionu Vysočina

Zdroj: www.czechtourism.cz

Poznávací turistika byla hodnocena jako nejlákavější aktivita pro Čechy (43 %) i pro zahraniční návštěvníky (71 %). Z obr. č. 9 také vyplývá, že Češi častěji provozují sportovní aktivity, zatímco u zahraničních turistů převládá poznání a kultura, zábava a církevní turistika. Velkým potenciálem do budoucna se jeví možnost rozvoje cykloturistiky, jak pro domácí návštěvníky, tak i pro turisty ze zahraničí. Velký rozdíl mezi zahraničními a domácími návštěvníky v tomto ukazateli by mohl být zmenšen například vybudováním půjčoven kol pro veřejnost. Většina návštěvníků z ciziny totiž nepřijíždí na návštěvu Vysočiny s vlastním kolem.

Obrázek č. 10: Důvody návštěvy regionu Vysočina

Zdroj: CzechTourism, dostupný na: www.czechtourism.cz

Češi i zahraniční návštěvníci uvedli jako nejčastější důvod návštěvy Vysočiny poznání tohoto kraje. U českých respondentů je to třetinový podíl z celkového počtu dotázaných Čechů, u zahraničních návštěvníků tvoří důvod návštěvy – poznání, dokonce 52 % z odpovědí zahraničních návštěvníků. Nejčastějším důvodem návštěvy regionu obou dotazovaných skupin je poznání (37 %), relaxace (15 %) a návštěva příbuzných a známých (12 %). Češi vyrazili na Vysočinu také z důvodu relaxace (17 %) a turistiky a sportu (11 %). Zahraniční turisté jako druhý nejčastější důvod návštěvy (16 %) uvedli návštěvu příbuzných a známých, poté relaxaci (10 %).

3.7.1 Shrnutí výzkumu CzechTourismu

Destinace Vysočina se řadí mezi atraktivní turistické regiony. Nejčastějším důvodem, proč návštěvníci do lokality přijíždějí, je poznání (37 %), relaxace (15 %) a návštěva příbuzných a známých (12 %). Většina Čechů preferovala jednodenní návštěvu kraje (44 %) a pobyty na 1 až 2 noci (23%). Naproti tomu v této oblasti strávilo 50 % zahraničních hostů 1 až 7 nocí a 15 % zde bylo déle než týden. Celkem tak 43 % respondentů ze všech dotazovaných v regionu, kteří navštívili Vysočinu, zde zůstali pouze na 1 den (bez noclehu). Na 1 až 2 noc v kraji zůstávalo 25 % všech respondentů. Výzkum také ukázal, že 41 % turistů navštívilo tento turistický region poprvé. Většina (68 %) respondentů měla denní výdaje v rozmezí 201 až 1 000 Kč za den. 62 % zahraničních návštěvníků utratilo více než 500 Kč, 22 % Čechů méně než 200 Kč za den.

Mezi klady tohoto turistického regionu patří:

- stravovací služby,
- péče o čistotu a pořádek,

- péče o památky a turistické atraktivity,
- přátelskost místních lidí.

Mezi nedostatky lze zařadit:

- služby pro motoristy a cykloturisty,
- dopravní infrastrukturu, značení,
- dostupnost regionu hromadnou dopravou,
- vybavenost atrakcemi pro děti,
- nabídku programů pro volný čas,
- úroveň obchodů a jejich počet,
- poskytování informací o regionu.

3.8 SWOT analýza cestovního ruchu v turistické destinaci Vysočina

Pro diagnostiku příležitostí rozvoje cestovního ruchu byla užitá metoda SWOT analýzy. SWOT analýza cestovního ruchu v turistické destinaci Vysočina využívá poznatky charakteristiky regionu jako svou informační základnu. Zohledňuje nejvýznamnější specifické stránky turistické destinace Vysočina a shrnuje rozhodující poznatky o možnostech jejího rozvoje v rámci cestovního ruchu.

Silné stránky

- Výhodná geografická poloha kraje – centrální umístění v ČR, tranzitní poloha mezi trasou Praha – Brno, Praha – Vídeň
- Významná silniční komunikace D1 a železniční trať č. 250
- Kvalita životního prostředí – zachovalost krajiny, řada chráněných krajinných území, péče o čistotu a pořádek
- Péče o památky a atraktivity
- Množství zajímavých turistických atraktivit – historické a kulturní památky mezinárodního významu, 3 památky UNESCO
- Velký a kvalitní potenciál a možnosti pro venkovskou turistiku (agroturistika)
- Jedinečné území pro aktivní turistiku – cykloturistika
- Stále se rozšiřující síť cyklotras a turistických cest
- Kvalitní nabídka stravovacích služeb
- Přátelskost a vstřícnost místních obyvatel
- Tradiční a kulturní akce – Zlatá lyže, Festival rekordů v Pelhřimově aj.

- Jedinečná témata a osobnosti spojené s regionem v rámci ČR (Santini, Hašek, Mahler atd.)
- Hustá síť turistických informačních center

Slabé stránky

- Nedostatečně rozvinutá základní (zejména ubytovací kapacity) i doprovodná turistická infrastruktura – chybí značení cyklostezek, půjčovny kol apod.
- Neuspokojující stav dopravní sítě a služeb pro motoristy
- Špatný technický stav některých kulturních a historických památek
- Nedostatečná nabídka programových balíčků
- Nízká nabídka programů pro volný čas a pro rodiny s dětmi
- Jazyková vybavenost poskytovatelů služeb i místního obyvatelstva
- Značná letní sezónnost
- Málo využívané a propagované tradiční místní výrobky
- Nedostatečné turistické využití kulturního potenciálu
- Krátká délka pobytu návštěvníků v kraji
- Neexistence některých forem cestovního ruchu (lázeňství)

Příležitosti

- Rozvoj žádaných forem klidné a ekologicky čisté pobytové turistiky (agroturistika, ekoturistika, cykloturistika)
- Rozvoj nadregionálních a přeshraničních projektů v cestovním ruchu
- Podpora turistických regionů České republiky agenturou CzechTourism
- Velké množství tranzitu přes Českou republiku (následně i přes Vysočinu)
- Rostoucí poptávka v mezinárodním, národním i regionálním trhu volnočasových aktivit po specializovaných produktových balících
- Růst příjezdového cestovního ruchu zejména do regionu střední Evropy (nárůst na dvojnásobek roku 1998 v roce 2020).

Ohrožení

- Nedostatek finančních prostředků
- Poškození krajinných prvků vlivem rozvoje cestovního ruchu, nebezpečí poškození přírody a krajiny
- Konflikt při rozvoji cestovního ruchu s přírodním prostředím (aktivity ochránců přírody, památková ochrana)

- Hospodářská recese
- Sílicí pozice konkurenčních regionů v cestovním ruchu (v ČR i zahraničí)
- Malá podpora cestovního ruchu z celostátní a regionální úrovně
- Klimatické výkyvy a živelné pohromy
- Postupný zánik jevů a projevů tradiční lidové kultury (globalizace)
- Zaměřování zahraničních turistů na stále stejné oblasti (Praha, Karlovarsko, příhraniční pohoří)

Ze SWOT analýzy cestovního ruchu v turistické destinaci Vysočina lze vypočítat jistá pozitiva a negativa související s cestovním ruchem v tomto kraji. Umístění Vysočiny v centrální části České republiky je pro region výhodné nejen z hlediska turistiky. Blízké hranice s Rakouskem vybízí k mezinárodní spolupráci nejen na poli cestovního ruchu. Důležité silniční komunikace (především dálnice D1) a železniční tratě zabezpečují kvalitní spojení s okolními oblastmi. Nicméně je zde stále velmi důležitá výstavba a obnova dopravní infrastruktury.

Vysočině se přezdívá „zelené srdce České republiky,“ což do jisté míry vystihuje její hlavní atraktivitu pro cestovní ruch. Kraj je znám především pro své krásné a čisté životní prostředí či klid, který zde panuje. Nalézají se zde příhodné podmínky pro provozování ekologicky šetrných forem cestovního ruchu – cykloturistiky, agroturistiky, ekoturistiky, se kterými se rozvíjí i služby s nimi spojené.

Kraj Vysočina je regionem s poměrně velkým potenciálem rozvoje cestovního ruchu do budoucna. Jeho možnosti však nejsou zatím zdaleka využity. Je však nutné řídit tento rozvoj takovým způsobem, aby nedocházelo k narušení atraktivity Vysočiny, především jejích typických prvků (krajinný ráz, čisté životní prostředí, klid a jiné).

Region Vysočina a především destinační management Vysočiny by měl zajistit dostatečnou propagaci kraje pro domácí cestovní ruch i pro zahraniční turisty. Česká republika by měla nejen v souvislosti se zahraničními návštěvníky podporovat rozvoj cestovního ruchu i v regionech, které nejsou turisty (i zahraničními) tolik navštěvovány.

K zvýšení návštěvnosti Vysočiny a následnému rozvoji cestovního ruchu lze přispět pomocí tvorby turistických produktů, které by návštěvníkům představovaly známé i méně známé atraktivity, spojené výhradně s regionem Vysočina.

4 Možnosti rozvoje turistické destinace Vysočina

Jednou z možností jak napomoci rozvoji cestovního ruchu v turistické destinaci Vysočina je tvorba turistických produktů. Tyto produkty v sobě mohou zahrnovat různé atraktivity dané lokality. V této práci jsou turistické balíčky složeny výhradně z atraktivit, které nabízí turistická destinace Vysočina. Každý z těchto 8 balíčků se záměrným způsobem vztahuje k jiné lokalitě. Taktéž je brán ohled, aby se produkty zaměřovaly na různé segmenty trhu (např. rodiny s dětmi, mladí a aktivní, starší a pokročilí atd.) a diferenciaci programů – sportovní, zábavné, kulturní nebo naučné.

Koncipování balíčků vychází z informací z předešlých kapitol. Atraktivity, které jsou v dané oblasti nejnavštěvovanější a nejtypičtější, jsou často spojovány s méně známými atraktivitami. Do programů je také zakomponována přednost Vysočiny v podobě ekologicky čistých forem turistiky – cykloturistiky či agroturistiky, ve kterých má tento kraj velký potenciál k rozvoji. Produkty byly sestaveny také tak, aby nabízely spolehlivé a kvalitní služby, byly dynamické a přesto, aby zde byl čas na odpočinek, a také samozřejmě je brána v potaz finanční stránka balíčku. Některé produkty jsou určeny i zahraničním návštěvníkům.

Délka trvání programu je v naprosté většině 3 dny. Návštěvníci jsou téměř vždy ubytováni v pokojích s vlastním sociálním zařízením. Samozřejmě i zde je brán ohled, pro koho je daný produkt určen. V ceně programu je vždy zahrnuto ubytování a veškeré vstupné do objektů. Někde je s cenou ubytování spojena i snídaně. Doprava však není nikde zahrnuta.

Ceny jednotlivých produktů jsou orientační, protože jsou vždy kalkulovány pro dospělého jedince, tudíž zde nejsou zahrnuty slevy pro děti či nějaké další slevy (množstevní a jiné). Taktéž k vypočítané ceně není připočítána přírážka (provize) subjektu, který by mohl produkt nabízet. Bližší informace jsou vždy u jednotlivých balíčků.

4.1 Pohádková Telč

4.1.1 Charakteristika turistického produktu

Jedná se o dvoudenní turistický zájezd, vhodný pro všechny věkové kategorie. Program je nenáročný, vhodný i pro děti a seniory. Jedná se o typ organizované turistiky, kde se skloubí poznání a zábava, tudíž minimální počet přihlášených pro uskutečnění akce je 25 osob. Tento produkt je vytvořen pro domácí cestovní ruch. Dopravu do města Telče si zajišťuje každý účastník sám.

Ubytování je zajištěno v tříhvězdičkovém hotelu Na Hrázi, který je umístěn v centru města. Ke stravování hotel nabízí typicky českou kuchyni. Stravování zahrnuje snídani, 2x oběd a večeři. Tento program se bude konat od jara do podzimu.

První den je naplánována návštěva Státního zámku Telč, který je zařazen na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Telčský zámek patří mezi klenoty české renesanční architektury. Součástí programu je i prohlídka renesanční zámecké zahrady a zámeckého parku, jehož počátky sahají do 16. století. Dále je naplánována prohlídka zámecké galerie, kde jsou vystaveny obrazy od Jana Zrzavého.

Po této exkurzi následuje kouzelnické představení Radima Šocha, který je specialistou na mikromagii, komické parketové vystoupení, humorné sázky (skořápky, karty aj.) a dětské představení. Jako jediný kouzelník v Evropě předvádí iluzi, kdy kouzelníkovi spadne hlava k pasu a to přímo na parketu v blízkosti diváků.

Druhý den začne prohlídkou parního mlýnu v Telči, jenž je uznán za památkově chráněný objekt. Poté se návštěvníci přesunou do Telčského domu, kde si lze prohlédnout stálou výstavu o historii a pověstech Telče a jejího okolí. V odpoledních hodinách je naplánováno setkání s hercem Václavem Vydrou, který bude vyprávět zajímavé příběhy spojené např. s pohádkou Z pekla štěstí, která se točila právě v tomto překrásném městě, jež posloužilo jako malebné kulisy i v dalších filmech, jako např. Pyšná princezna, Hudba z Marsu, Svatby pana Voka, Jak se budí princezny, Bathory a mnohé další.

4.1.2 Program turistického produktu

1. den

V dopoledních hodinách příjezd do Telče, následuje ubytování a oběd v hotelu Na Hrázi, odpoledne prohlídka Státního zámku Telč, zámeckého parku, zahrad a galerie, večeře, ve večerních hodinách kouzelnické představení.

2. den

Snídaně, dopoledne prohlídka památkově chráněného objektu parní mlýn, návštěva Telčského domu, oběd v hotelu Na Hrázi, odpoledne setkání s V. Vydrou, odjezd domů.

4.1.3 Cena turistického produktu

Cena tohoto turistického produktu je spočítána pro jednu osobu a je stejná pro děti i dospělé. V ceně je započítáno veškeré vstupné.

Ubytování a stravování	1 000 Kč
Vstupné do objektů	210 Kč

Ostatní náklady (odměna pro herce a kouzelníka)	760 Kč
Celkem	1 970 Kč

4.2 Mezi rekordy a kuriozitami

4.2.1 Charakteristika turistického produktu

Tento třídní turistický produkt je určen pro zvědavé rodiny. Typ aktivity lze zařadit jako cestu za poznáním a za zábavou. Minimální počet osob je limitován na dvě. Tento produkt je určen pro domácí cestovní ruch i pro zahraniční návštěvníky. Dopravu a pohyb po oblasti si zajišťuje každý účastník sám. Tento produkt je vhodný pro období jara až podzimu.

Turisté budou ubytováni ve tříhvězdičkovém hotelu Squash Pelhřimov. Hotel nabízí odpovídající služby. Je zde možnost využít squashového kurtu, širokou nabídku masáží a regenerace či fitness (tyto položky nejsou zahrnuty v ceně balíčku). Turisté si sami zajišťují stravování.

Program produktu je rozdělen do tří dnů. První den dopoledne se návštěvníci ubytují v hotelu. Poté je naplánován výstup na vyhlídkovou věž kostela sv. Bartoloměje, odkud je hezký výhled na Pelhřimov a blízké okolí. Na ochoz věže vede 135 schodů, které lze zdolat s plyšovými kozami Rózou a Rézou. Poté mají návštěvníci Pelhřimova možnost využít ke stravování jednu z mnoha restaurací nacházejících se v centru města. Doporučena je restaurace U Vlasáků. Program dále pokračuje návštěvou 2 muzeí. Jedná se o Muzeum Vysočiny v Pelhřimově, které nabízí expozici zabývající se historií regionu či historií zdejšího věžeňství. Druhé muzeum, které budou mít možnost turisté navštívit, je Muzeum strašidel, ve kterém je umístěna expozice strašidel a nadpřirozených bytostí, které se v okolí Pelhřimova skutečně vyskytují nebo se v minulosti vyskytovaly. Exponáty jsou v životní velikosti, doprovázené někdy autentickým halekáním. Poté se mohou turisté projít po 2,5 km dlouhé naučné stezce Městské sady, kde se mají možnost seznámit s rozmanitostí a krásou přírody na Vysočině. Po návratu zpět na hotel čeká na ubytované 90 minut v sauně, která je již zahrnuta v ceně programu.

Druhý den začíná prohlídkou jednoho z největších vrchů Vysočiny – Křemešníku, který se nachází 9 km od Pelhřimova. Děti zde jistě ocení šachy s obřími figurkami, se kterými si lze zahrát. Pár minut chůze se nachází nejznámější památka na Křemešníku, kostel Největší Trojice a přímo u něj obří maketa hradu nazývaná Větrný zámek. Turisté by neměli vynechat ani rozhlednu Pípalka. Z 52 metrů vysoké věže lze za příznivého počasí zahlédnout Krkonoše či Šumavu. Pouť po Křemešníku bude zakončena v místním lanovém centru, ve kterém je

21 velkých překážek na stromech a 5 překážek nízkých pro nejmenší účastníky. Toto centrum patří k nejvyšším parkům na stromech v ČR. V ceně balíčku je zahrnuto vstupné do tohoto parku i kompletní zapůjčení výstroje a instruktor. K následnému stravování mohou účastníci programu využít restauraci v hotelu Křemešník, která se nalézá na stejnojmenném vrchu.

Z Křemešníku se účastníci programu v odpoledních hodinách přesunou do nedalekého Humpolce, města proslaveného žákem Hliníkem, z klasické kultovní komedie Marečku, podejte mi pero. Turisté tak budou moci navštívit Hliníkáríum, recesistické muzeum spojené právě s touto osobou. V Humpolci je také na programu návštěva expozic v Muzeu dr. Aleše Hrdličky, kde budou návštěvníci moci vidět expozice spojené s G. Mahlerem a dr. Alešem Hrdličkou či výstavu loutek.

Co by to bylo za návštěvu Pelhřimova, kdyby turisté vynechali prohlídku Muzea kuriozit a rekordů, kde mohou obdivovat unikátní exponáty, které jinde na světě nemají obdoby. Pár kroků od tohoto muzea se nachází překrásná Děkanská zahrada, oáza klidu. K dopolednímu stravování je doporučena restaurace Na Náměstí. Program tohoto produktu zakončuje návštěva muzea českých legend spojených s národní kinematografií – Síň Lipských aneb První české MÚZYum, kde si mohou turisté prohlédnout expozici o životě, díle a filmové tvorbě těchto velikanů, narozených v Pelhřimově.

4.2.2 Program turistického produktu

1. den

Dopoledne příjezd do Pelhřimova, ubytování v hotelu Squash Pelhřimov, poté je naplánován výstup na vyhlídkovou věž kostela sv. Bartoloměje, odpoledne prohlídka Muzea Vysočiny, Muzea strašidel a 1. den je zakončen procházkou po naučné stezce Městské sady, večer je naplánována sauna v hotelu.

2. den

Dopoledne návštěva vrchu Křemešník, hra šachy s obřími figurkami, výstup k poutnímu kostelu Nejsvětější Trojice a obří maketě hradu – Větrný zámek, poté návštěva rozhledny Pípalka a následně lanové centrum Křemešník. Odpoledne přesun do nedalekého Humpolce, prohlídka Muzea dr. Aleše Hrdličky a Hliníkáríaria, cesta zpět do Pelhřimova.

3. den

Dopoledne prohlídka Muzea kuriozit a rekordů, procházka Děkanskou zahradou, odpoledne turisté navštíví Síň Lipských aneb První české MÚZYum, odjezd.

4.2.3 Cena turistického produktu

Celková cena tohoto produktu pro 2 osoby je 3 140 Kč. Do ceny není zahrnuto stravování, protože se jedná o typ bez stravy. Cena zahrnuje ubytování, saunu, veškeré vstupy a lanové centrum.

Ubytování	2 000 Kč
Vstupné do všech objektů	240 Kč
Sauna	400 Kč
Lanové centrum	500 Kč
Celkem	3 140 Kč

4.3 Putování v krajině zámků

4.3.1 Charakteristika turistického produktu

Pro svou malou náročnost vhodný pro všechny věkové kategorie, určený zvědavým rodinám, je připraven tento třídenní kulturní balíček, který se zaměřuje na kulturně založené návštěvníky, kteří se chtějí dozvědět něco nového. Tento kulturní balíček je určen pro domácí cestovní ruch i pro zahraniční turisty. Dopravu do Třebíče a další pohyb si zajišťuje každý zájemce sám. Balíček bude uskutečňován od května do září.

Ubytování je zajištěno ve tříhvězdičkovém Hotelu Winkler v centru Třebíče. Hotel nabízí kvalitní ubytování ve dvoulůžkových pokojích. V ceně ubytování je zahrnuta snídaně. V areálu hotelu se nalézá restaurace, ve které je možné za příplatek dokoupit další stravování.

Třídenní program produktu představuje první den město Třebíč. Poté, co se návštěvníci ubytují v hotelu (ke stravování je doporučena restaurace nacházející se v prostorách hotelu), čeká je návštěva zdejšího klášterního komplexu. V Muzeu Vysočiny mohou obdivovat expozice zaměřené na historii Třebíčska, minerály a horniny, dýmky a kuřácké potřeby a také jednu z tradic Vysočiny – betlémářství. Poté následuje prohlídka nejvzácnější části komplexu – baziliky sv. Prokopa. Tato románsko-gotická stavba patří ke klenotům evropského stavitelství. V roce 2003 byla zapsána na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Po skončení exkurze si turisté prohlídnou město Třebíč, především pak židovskou čtvrť a její synagogu a židovský hřbitov. Více než sto malebných domů a bývalých židovských institucí jako radnice, škola, synagogy i chudobinec tvoří malé městečko se zcela odlišným stylem života. Židovská čtvrť je mimořádně zachovalým dokladem židovské kultury na Moravě a je jedinou židovskou památkou mimo území Izraele samostatně zapsanou na Seznam UNESCO.

Druhý den se turisté přesunou do Náměště nad Oslavou, kde je bude čekat prohlídka zdejšího zámku. V této národní kulturní památce si budou moci vybrat ze dvou okruhů. Po absolvované prohlídce je možnost stravování v restauraci Na Zámeckých Valech. Odpoledne účastníky programu čeká nedaleká naučná stezka v přírodní raritě – Mohelecká hadcovská step, která představuje unikátní společenstvo hadcových skal na pravém břehu meandrující řeky Jihlavy. Po absolvování 3km okruhu se přesunou na Dalešickou přehradu. Z Kramolína do Koněšína a nazpět je od 17 hodin čeká projížďka lodí Vysočina po Dalešické přehradě. Koryto přehrady lemují příkré skály, které jsou místy až několik desítek metrů vysoké. Romantiku přehradu dotváří řada zřícenin středověkých hradů a hrádků či několik pláží. Z obce Kramolín pak návštěvníci budou moci navštívit jednu z nejstarších rozhleden v České republice – Babylon, která se nachází 2 km od této obce.

3. den, po snídani, čeká návštěvníky městská věž, odkud se naskýtá hezký pohled na Třebíč. Tento kulturní balíček uzavírá návštěva zámku Jaroměřice nad Rokytnou. Tento barokní skvost patří k nejmohutnějším zámkům u nás i v celé Evropě. K zámku je přičleněn chrám sv. Markéty. Po absolvování prohlídky zámku mohou návštěvníci obdivovat jedinečné zámecké zahrady. Pokud turisté budou chtít využít stravovacích služeb v Jaroměřicích nad Rokytnou, je vhodnou volbou restaurace Františka Fišera.

4.3.2 Program turistického produktu

1. den

Příjezd do Třebíče, ubytování v Hotelu Winkler, prohlídka klášterního komplexu (valdštejnského zámku – Muzeum Vysočiny, následně baziliky sv. Prokopa), program pokračuje prohlídkou židovské čtvrti, synagogy a židovského hřbitova.

2. den

Snídaně, dopoledne prohlídka zámku Náměšť nad Oslavou, cestou zpět do Třebíče návštěva Mohelecké hadcovské stepi. Poté projížďka lodí Vysočina po Dalešické přehradě, návštěva rozhledny Babylon, cesta zpět do Třebíče.

3. den

Snídaně, návštěva městské věže, prohlídka zámku Jaroměřice nad Rokytnou a zámeckých zahrad.

4.3.3 Cena turistického produktu

V ceně produktu jsou zahrnuty 2 snídaně v Hotelu Winkler a vstupné do všech objektů v programu. Cena je kalkulována pro jednu osobu.

Ubytování	1 400 Kč
Vstupné do všech objektů	280 Kč
Lod' Vysočina	180 Kč
<hr/>	
Celkem	1 860 Kč

4.4 Cyklistické poznávání kraje Posázavského pacifiku

4.4.1 Charakteristika turistického produktu

Tento turistický produkt se zaměřuje na alternativní formu cestovního ruchu. Jedná se o cykloturistiku. Tento balíček je z důvodu kopcovitého profilu naplánované trasy (střední obtížnost) vhodný zejména pro mladé a aktivní, kteří vyhledávají především sportovní aktivity. Produkt je vytvořen pro domácí cestovní ruch i pro zahraniční návštěvníky. Nutnou podmínkou pro absolvování tohoto programu je vlastní kolo, protože na Světelsku nelze kolo půjčit. Dopravu do Světlé nad Sázavou si zajišťuje účastník programu sám. Nejvhodnější dobou pro konání je červen až polovina září.

Turisté budou ubytováni ve dvouhvězdičkovém Penzionu Kadlečák, který nabízí kvalitní služby spojené s cykloturistikou (úschovna jízdních kol, půjčení náradí atd.). Jedná se o program bez stravy v ceně.

Pro zájemce o tento balíček jsou připraveny tři dny plné aktivit. První den dopoledne se účastníci programu ubytují v Penzionu Kadlečák. Možnost stravování mohou turisté využít v Městské kavárně ve Světlé nad Sázavou. Poté se vydají do Stanice ochrany fauny v Pavlově. Zde vyrůstal známý večerníčkový hrdina Vydrýsek. Ve stanici návštěvníci uvidí především živočichy z Vysočiny, ale i druhy které jsou mimořádně vzácné (norek evropský, orel skalní apod.). Následně cyklisty čeká výlet do geografického středu České republiky – do obce Číhošť. Cestou z této obce zpět do Světlé n. S. (Ovesná Lhota – Sázavka – Zboží – Malčín – Světlá n. S.) mohou turisté vidět malebnou krajinu, tolik typickou pro Vysočinu. Ve Světlé nad Sázavou mohou vidět zdejší zámek a přilehlý park. Trasa je méně náročnějšího charakteru. Předpokládaná vzdálenost je cca 34 km.

Druhý den je naplánována cyklistická trasa Lipnice n. S. – Havlíčkův Brod – Pohled' – Světlá n. S. V krajině kolem Lipnice nad Sázavou, která je spjata s tvůrcem vojáka Švejka – Jaroslavem Haškem, turisté navštíví několik lomů. Přímo do skal jsou tu vytesány plastiky. Obří Bretschneiderovo ucho, Ústa pravdy a Zlaté oči. Cyklisté mohou využít některé lomy ke koupání. Poté budou pokračovat k obrovitému hradu Lipnice nad Sázavou, odkud je nádherný

výhled do krajiny. V Lipnici se ještě zastaví u památníku Jaroslava Haška, který je zřízen v jeho domku a je v provozu díky panu Ing. Richardu Haškovi, vnukovi spisovatele. Ve zdejší hostinci U České koruny se turisté mohou naobědvat. Druhý den pokračuje přesunem do Havlíčkova Brodu. V tomto městě navštíví Muzeum Vysočiny, kde si mohou prohlédnout např. expozici věnovanou další slavné osobnosti české literatury, Karlu Havlíčku Borovskému. Ve městě ještě turisty čeká výstup na vyhlídkovou věž kostela Nanebevzetí Panny Marie. Poté se vydají zpět do Světlé nad Sázavou, kde je na programu poslední prohlídka druhého dne. V obci Pohled', s typickým venkovským rázem, se nalézají skanzen Míchalův statek, kde se nachází expozice věnovaná způsobu života na venkově v dobách minulých. Tato přibližně 45 km dlouhá trasa je středně náročného charakteru.

3. den dopoledne turisté navštíví hrad v Ledči nad Sázavou. Cestou do Ledče pojedou rozmanitou krajinou a navštíví přírodní rezervaci Stvořidla, kde mohou obdivovat četné peřeje a jednu z nejhezčích částí řeky Sázavy. V Ledči nad Sázavou je naplánovaná prohlídka zdejšího hradu. Expozice zahrnuje historii města, zbraně a numismatiku. V Ledči poté turisté navštíví židovské památky – synagogu a hřbitov. K možnosti stravování je doporučen restaurant Centrál. V místní půjčovně lodí si uschovají kola a bude jim zapůjčena kanoe. Instruktoři je poučí o základních pravidlech řízení lodi a bezpečnosti. Poté budou mít turisté možnost sledovat klikací se řeku Sázavu a její okolí z lodi. Na zastávce Horka nad Sázavou pak předají loď zpět půjčovně. (Pokud bude nepříznivý vodní stav řeky, je zabezpečen náhradní program v podobě cyklistického výletu z Ledče nad Sázavou do Zruče nad Sázavou a zpět). Den pomalu zakončí cestou Posázavským pacifikem z Horky nad Sázavou zpět do Ledče nad Sázavou, kde si vyzvednou svá kola. Poté je bude čekat již pouze návrat do Světlé nad Sázavou. Předpokládaný odjezd ze Světlé je ve večerních hodinách. Na středně obtížné trase turisté ujedou okolo 28 km.

4.4.2 Program turistického produktu

1. den

Dopolední příjezd do Světlé nad Sázavou, ubytování v Penzionu Kadlečák, odpoledne návštěva Stanice ochrany fauny Pavlov, geografického středu České republiky v Číhošti, prohlídka Světlé nad Sázavou (zámecký park se zámekem).

2. den

Dopoledne návštěva lomů u Lipnice nad Sázavou (Bretschneiderovo ucho, Ústa pravdy a Zlaté oči), prohlídka hradu Lipnice nad Sázavou, památník Jaroslava Haška, odpoledne následuje návštěva Muzea Vysočiny v Havlíčkově Brodě a vyhlídkové věže kostela

Nanebevzetí Panny Marie. Cestou zpět do Světlé nad Sázavou prohlídka skanzenu Míchalova statku v Pohledí.

3. den

V dopoledních hodinách cesta přes Stvořidla do Ledče nad Sázavou, prohlídka místního hradu, židovských památek, odpoledne sjezd po řece Sázavě do obce Horky nad Sázavou, vlakem pak nazpět do Ledče nad Sázavou, program končí ve Světlé nad Sázavou.

4.4.3 Cena turistického produktu

Cena tohoto turistického produktu je kalkulována na 1 osobu. V ceně není zahrnuto stravování.

Ubytování	480 Kč
Vstupné do všech objektů	230 Kč
Lod' (vybavení a služby)	320 Kč
<hr/>	
Celkem	1 030 Kč

4.5 Western nejen na Západě

4.5.1 Charakteristika turistického produktu

Tento třídní turistický produkt je zaměřen na všechny věkové kategorie. Je vhodný pro rodiny s dětmi i pro seniory. Pokud se turisté chtějí pobavit, něco se dozvědět, je tento typ balíčku přesně pro ně. Minimální počet zájemců není limitován. Tento produkt je určen pro domácí cestovní ruch a pro turisty ze zahraničí. Westernové městečko Šiklův mlýn a památky na území Žďárska (UNESCO) by mohly pro svoji jedinečnost přilákat i návštěvníky ze zahraničí. Dopravu a pohyb po oblasti si zajišťuje každý účastník sám. Tento produkt je vhodný v období od 1. 5. 2010 – 10. 10. 2010.

Turisté budou ubytováni ve tříhvězdičkovém hotelu Colorado Grand přímo ve Westernovém městečku. Hotel nabízí odpovídající kvalitní služby. Každý pokoj je vybaven sociálním zařízením, TV se satelitním příjmem apod.). V ceně ubytování je zahrnuta 2x snídaně. Turisté mají možnost dokoupit si stravování přímo na místě.

Program produktu je rozdělen do tří dnů. První den dopoledne se návštěvníci ubytují v hotelu. Zde mají možnost využít stravovacích služeb hotelu. Poté je naplánována návštěva areálu Westernového městečka. Areál nabízí třikrát denně westernový program, stylové restaurace, bary a občerstvení, kavárnu v zóně dětských atrakcí, ZOO či vláček Union Pacific. Kromě toho mohou turisté využít nabídku jízdy na čtyřkolkách a bojovým vozidlem pěchoty,

paintball, tenisové kurty, volejbalové a nohejbalové hřiště, půjčovnu kol a sportovního vybavení, přírodní koupaliště, solárium, rybník pro rybaření a další. V areálu si mohou návštěvníci vyzkoušet střelbu z luku, hod tomahavkem, rýžování zlata, jízdu na koni či megatrampolínu. Večer bude program zakončen ve znamení tance a hudby.

Druhý den, po snídani, začíná výletem na hrad Pernštejn. Gotický hrad z poloviny 13. století stojí ve východním okraji Českomoravské vrchoviny a bezesporu patří k nejvýznamnějším moravským hradům. Turisté budou během prohlídky seznámeni se základním průřezem celými dějinami hradu a jeho stavebním vývojem. Poté se přesunou k nedaleké rozhledně Karasín. Z věže rozhledny se naskýtá pohled do daleka. Vedle rozhledny se nachází také restaurace a dětský koutek. Při cestě zpět je naplánována zastávka v unikátním strašidelném zámku Draxmoor. Zámek návštěvníkům představí strašidelně-fantastickou expozici kombinovanou atraktivními exponáty, originálními sklepními prostory a středověko-pohádkovým tržištěm. Poté následuje koupání v přírodním koupacím biotopu.

Poslední den turisté vyrážejí po snídani na návštěvu města Žďár nad Sázavou. V tomto si prohlédnou zdejší zámek, ve kterém je umístěno např. Muzeum knihy. To je největší svého druhu v Evropě. Vystaveny jsou zde středověké rukopisy a unikátní tisky, k vidění je vybavení tiskárny z 16. století, mobiliář zámecké knihovny, ukázky tiskařských strojů i ukázky současné knižní ilustrace. Poté následuje prohlídka poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře, který byl vystavěn podle návrhu Jana Blažeje Santiniho Aichla. Santini tu vytvořil neopakovatelnou kombinaci gotického a barokního stylu. Půdorys kostela představuje hvězdu. Zvláštní symboliku tu znázorňuje číslo pět. Na nádvoří se nalézá pět bran. Uvnitř kostela je pět oltářů, pět chodeb, na hlavním oltáři pět hvězd a pět andělů. Kostel sv. Jana Nepomuckého je od roku 1994 zapsán na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Ke stravování mohou účastníci programu využít např. restauraci Taférna. Program produktu budou turisté moci zakončit návštěvou nedalekých Hamrů nad Sázavou, kde jsou především pro děti zajímavé skulptury – Hamroň – podivné stvoření připomínající žabu s hlemýždíma očima a lidskými prsty na tlapách, hlava mamuta a obřího koně táhnoucí povoz z bažiny.

4.5.2 Program turistického produktu

1. den

Dopoledne příjezd do areálu Šiklův mlýn, ubytování v hotelu Colorado Grand, návštěva Westernového městečka.

2. den

Snídaně, dopolední program zahajuje exkurze na hrad Pernštejn, poté výstup na rozhlednu Karasín, odpoledne následovaný návštěvou strašidelného zámku Draxmoor, koupání v přírodním koupališti – biotop.

3. den

Snídaně, návštěva Žďáru nad Sázavou – zdejší zámek s Muzeem knihy, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře památka (UNESCO), odpoledne následně návštěva soch Hamroně, hlavy mamuta a koně s povozem.

4.5.3 Cena turistického produktu

Cena turistického produktu je spočítána na 1 osobu. V ceně ubytování je zahrnuta 2x snídaně.

Ubytování	1 534 Kč
Vstupné do všech objektů	500 Kč
<hr/>	
Celkem	2 034 Kč

4.6 Z katakomb rovnou do zoo

4.6.1 Charakteristika turistického produktu

Program tohoto produktu je vhodný pro mladé a aktivní. Taktéž si ho mohou užít rodiny se staršími dětmi (věk nad 10 let nutný pro řízení motokár). Jedná se vyloženě o zábavní produkt, lehce naučný. Minimální počet zájemců pro uskutečnění produktu je omezen na 2 osoby. Tento zábavný balíček je vytvořen pro domácí cestovní ruch a pro zahraniční návštěvníky. Dopravu a pohyb po oblasti si zajišťuje každý účastník sám. Tento produkt je možné uskutečnit od jara do podzimu.

Ubytování je zajištěno ve tříhvězdičkovém penzionu Mahlerův penzion Na Hradbách v centru Jihlavy. Penzion nabízí odpovídající kvalitní služby. Součástí penzionu je výborná restaurace, rustikální salonek a relax centrum s whirlpool vanou a saunou. V ceně ubytování není zahrnuto stravování. Každý pokoj je vybaven sociálním zařízením, TV se satelitním příjmem atd.

První den programu se hosté přijdou dopoledne ubytovat do Mahlerova penzionu Na Hradbách. Zde mohou využít nabízených stravovacích služeb. Poté následuje návštěva Zoologické stanice Jihlava. Ta byla založena v roce 1958 a je známá odchovem vzácných druhů zvířat. „Zoo bez mříží“ je domovem pro 150 druhů exotických zvířat, včetně druhů

ohrožených vyhubením. Zoo se specializuje na chov kočkovitých šelem, opic a plazů. V zoo se nacházejí tři pavilony: exotarium s expozicemi opic a plazů, pavilon šelem a Amazonský pavilon. Největším lákadlem pro návštěvníky je Africká vesnice Matongo.

Po této atraktivitě se turisté projdou po Hornické naučné stezce, která mapuje zejména dochované zbytky jihlavské stříbrné slávy, kterých se jen v katastru města nalézá několik stovek. Má za cíl seznámit zájemce s historií dolování stříbra v okolí Jihlavy a zároveň i s přírodou, která Jihlavu obklopuje. Následně si mohou turisté v oblasti 52, (2 km za Jihlavou) na hodinu vyzkoušet skákací boty – speciální pružinové boty, na kterých lze skákat až 2 metry do výšky, 4 metry do dálky a běhat rychlostí přes 30 km/h.

Druhý den dopoledne turisté poznají jihlavské podzemí. To tvoří významnou památku města. Jeho celková rozloha je 50 000 m² a délka přibližně 25 km, což jej činí druhým největším podzemním labyrintem v ČR, hned po Znojmu. Chodby se nacházejí téměř pod všemi objekty historického jádra městské památkové rezervace. Největší raritou a záhadou podzemí je tzv. „svítící chodba“. Stěny chodby jsou pokryty bělavým povlakem, který po předchozím nasvícení zelenkavě světélkuje. Po návštěvě podzemí si turisté budou moci vyzkoušet své řidičské umění. V areálu motokárové dráhy StarKar jsou pro ně připraveny motokáry. Na 11 minut se mohou svézt v motokáře o objemu 196 ccm, s maximální rychlostí 50 km/h. Samozřejmostí je bezplatné zapůjčení obleku a bezpečnostní přilby. V restauraci U Anděla se mohou účastníci programu naobědvat. Ke zvýšení adrenalinu poté přispěje paintball, který si turisté zahrají v okolí tankodromu. Výstroj a oblečení bude zapůjčeno na místě. Každý návštěvník bude mít k dispozici 200 kuliček. Do ceny je zahrnuta veškerá výstroj a výzbroj. Ke konci odpoledne si turisté mohou na 2 hodiny „zařadit,“ nebo se mohou zrehabilitovat v krytém či venkovním koupališti Vodní ráj.

Poslední den programu je určen k návštěvě Muzea Vysočiny. Expozice muzea představuje přírodu a historii Českomoravské vrchoviny. Ve sbírkách muzea se vyjímá unikátní Dalbergova ornitologická sbírka a cenné historické předměty. Zvláštní pozornost se věnuje historii těžby a zpracování stříbra. Návštěvníci mohou také shlédnout expozici zaměřující se na dějiny města Jihlavy. Poté se přesunou ke kostelu sv. Jakuba Většího, konkrétně k jeho vyhlídkové věži. Ochoz, který je umístěn ve výšce 40 m, nabízí pohled do širokého okolí. Tento balíček zakončuje 2hodinová návštěva bowlingu v Milleniu bowling clubu, který je turistům doporučen i pro stravování. Je zde nabízeno velké množství druhů pizz.

4.6.2 Program turistického produktu

1. den

Dopoledne příjezd do Jihlavy ubytování v penzionu, odpoledne návštěva ZOO Jihlava, procházka po Hornické naučné stezce, půjčení skákacích bot.

2. den

Snídaně, dopoledne návštěva místního podzemí, poté jsou na programu motokáry a odpoledne paintball, den uzavírá návštěva koupaliště Vodní ráj.

3. den

Snídaně, poté je naplánován bowling, návštěva Muzea Vysočiny a vyhlídkové věže.

4.6.3 Cena turistického produktu

Cena produktu je určena za 2 osoby dohromady. V ceně motokár je zahrnuto bezpečnostní oblečení a přilba, paintball v sobě obsahuje veškeré vybavení – výstroj a výzbroj (200 kuliček). Je zde nutné počítat s vratnou kaucí 1 000 Kč.

Ubytování	2 900 Kč
Vstupy do všech objektů	960 Kč
Skákací boty	1 000 Kč
Motokáry	300 Kč
Paintball	555 Kč
<hr/>	
Celkem	5 715 Kč

4.7 Jak chutná venkov

4.7.1 Charakteristika turistického produktu

Tento turistický produkt se zaměřuje na alternativní formy cestovního ruchu. Jedná se o agroturistiku spojenou s cykloturistikou. Tento balíček je sestaven tak, aby byl vhodný pro mladé a aktivní i pro rodiny s dětmi. Produkt je vytvořen pro domácí cestovní ruch i pro zahraniční návštěvníky. Dopravu na farmu v obci Věcov si zajišťuje účastník programu sám. Na farmě si lze půjčit jízdní kola, tudíž si zájemce o tento produkt nemusí přivést vlastní kolo. Nejvhodnější dobou pro konání programu je červen až polovina září. Minimální počet osob k uskutečnění programu je 2.

Turisté budou ubytováni na agrofarmě Kadeřávek v obci Věcov v komfortních apartmánech. Apartmán je vybaven kuchyní s jídelním koutem, TV, sociálním zařízením.

Stravování si návštěvníci zabezpečují sami. Majitelé agrofarmy nabízejí produkty z této farmy a další pochutiny.

Majitelé se zabývají chovem ovcí. Turisté zde mohou najít širokou nabídku činností spojených s touto farmou. Hosté jsou v rámci rekreačního pobytu seznámeni s chovem ovcí, do kterého se mohou aktivně zapojit. Je zde také možnost vyzkoušet si jízdu v traktoru. Majitelé taktéž nabízejí řadu produktů, vyrobených na místní agrofarmě. Jedná se například o ovčí maso, med, medovinu či vyčiněnou ovčí kůži. Turisté mají možnost ochutnat speciality z jehněčího masa nebo domácí koláče.

Pro zájemce o tento balíček je připraven čtyřdenní program. První den dopoledne se turisté ubytují na agrofarmě Kadeřávek. Následně mohou využít nabídky stravování (specialit z farmy) přímo na agrofarmě nebo je k obědu doporučena místní restaurace. Poté se již seznamují s chodem farmy a chovem ovcí. Mohou využít veškerých služeb a atraktivit, které farma nabízí. V odpoledních hodinách si mohou vypůjčit jízdní kolo a projet se okolím Věcova.

Druhý den dopoledne se turisté pomocí jízdních kol přesunou do Nového Města na Moravě, kde je naplánována návštěva Horáckého muzea. Jeho expozice se zaměřují na lidovou kulturu v severní části moravského Horácka, sklářství, železářství a dějiny města s preferencí lyžařské tematiky, které je věnována největší část. Turisté také mohou shlédnout sklepní prostory s mineralogickou expozicí. Poté je naplánována prohlídka po Novém Městě na Moravě. Zdejší restaurace skýtají řadu možností k obědu. Doporučena je restaurace nedaleko centra města – U Matěje, která se specializuje na česká jídla. V odpoledních hodinách návštěvníci shlédnou díla v Horácké galerii. Ve sbírkách galerie lze nalézt díla nejvýznamnějších představitelů klasicistní linie českého sochařství – Jana Laudy, Josefa Mařatka, Josefa Václava Myslbeka a dalších, a tvorbu představitelů spojených s krajem Vysočinou. Po prohlídce galerie se turisté vydají zpět na agrofarmu. Tato cyklotrasa je nenáročného charakteru a je dlouhá cca 20 km.

Následující den je na programu celodenní, mírně náročný, přibližně 45 km dlouhý cyklistický výlet. V dopoledních hodinách se turisté po trase Věcov – Kuklík – Kadov – Fryšava – Světov – Škrdlovice – Velké Dářko vydají na největší rybník na Vysočině, Velké Dářko. Rybník nabízí výborné podmínky pro koupání. Turisté si zde mohou vypůjčit windsurfing, jachtu a loďku. Nalézají se zde také řada občerstvení. Vyhlášené je zejména občerstvení U Fanouše. Pokud zrovna není ideální počasí ke koupání, mohou turisté využít turistických cest okolo rybníku. Po rekreaci u Velkého Dářka se účastníci programu přesunou

přes Polničku do Žďáru nad Sázavou, kde navštíví poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře, který byl vystavěn podle návrhu Jana Blažeje Santiniho Aichla. Tento kostel je od roku 1994 zapsán na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. V nedaleké obci Vysoké ve stejnojmenné farmě je následně na programu hodinová vyjížďka na koních. V podvečerních hodinách je pak přes obce Sklené – Rokytno – Kuklák naplánován návrat zpět na agrofarmu.

4. den, po ukončení pobytu na agrofarmě v dopoledních hodinách, mají turisté naplánovanou návštěvu Westernového městečka Šiklův mlýn a strašidelného zámku Draxmoor. Návštěvníkům Westernového městečka se nabízí možnost vyzkoušet si střelbu z luku, hod tomahavkem, rýžování zlata, jízdu na koni či megatrampolínu. Program a služby Westernového městečka jsou velmi široké. Třikrát denně je zde uveden westernový program, v areálu se nacházejí stylové restaurace, ve kterých se mohou turisté najíst, bary a občerstvení, kavárna v zóně dětských atrakcí, ZOO či vláček Union Pacific. Program je zakončen návštěvou strašidelném zámku Draxmoor, kde mohou turisté shlédnout strašidelně-fantastickou expozici kombinovanou atraktivními exponáty, originálními sklepními prostory a středověko-pohádkovým tržištěm.

4.7.2 Program turistického produktu

1. den

V dopoledních hodinách příjezd na agrofarmu Kadeřávek, ubytování, seznámení s agrofarmou.

2. den

Dopoledne cyklistický výlet do Nového Města na Moravě, návštěva Horáckého muzea, prohlídka města, odpoledne návštěva Horácké galerie, poté zpět na agrofarmu Kadeřávek.

3. den

Celodenní cyklistický výlet, v dopoledních hodinách odjezd k rybníku Velké Dářko, zde rekreace, potom návštěva poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře (UNESCO), následuje vyjížďka na koních, zpět na agrofarmu.

4. den

Celodenní návštěva Westernového městečka Šiklův mlýn a strašidelného zámku Draxmoor.

4.7.3 Cena turistického produktu

Cena tohoto turistického produktu je kalkulována pro dvě osoby dohromady. V ceně balíčku není zahrnuta strava.

Ubytování	2 250 Kč
Vstupy do všech objektů	900 Kč
Hodinová vyjížďka na koních	300 Kč
<hr/>	
Celkem	3 450 Kč

4.8 Propagace balíčků

K tomu, aby mohly dané produkty sloužit přesně svému poslání, je zapotřebí nejdříve zkoordinovat všechny subjekty spojené s produktem, respektive s jeho programem. Jedná se tedy o spolupráci ubytovacích služeb (např. provozovatelé hotelů) s navštěvovanými objekty (např. osoby zodpovědné za chod zámku, hradů, lodě atd.). Tuto problematiku by měl řešit destinační management kraje Vysočina. V tomto směru je de facto zprostředkovatelem a vyjednávačem. Nicméně tím jeho úloha nekončí. Základním problémem v prodeji turistického produktu je totiž otázka, kdo bude moci tento produkt prodávat. Jelikož se v tomto případě jedná o produkty, které jsou kombinací služeb a jsou vícedenní, naplňují definici zájezdu. Ten mohou podle zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu prodávat pouze ti, kteří mají udělenou koncesi k provozování cestovní kanceláře. Pokud tedy produkt tvoří destinační management, může koordinovat veškeré požadavky s cestovní kanceláří. Je totiž výhradně na cestovní kanceláři, jestli sestavený produkt přijme a bude ho pak nabízet k prodeji či ne. Cestovní kancelář si z produktu může vzít pouze nějaké nosné body a sestavit si svůj vlastní produkt. Ať již destinační management vytváří, či v tomto případě nevytváří turistický produkt, měl by zabezpečovat komunikaci mezi zainteresovanými stranami začleněným do programu. A je tedy zřejmé, že by měl udržovat komunikační kanál i s cestovní kanceláří, která může mít při tvorbě produktu své specifické požadavky. V kraji Vysočina se zabývá destinačním managementem příspěvková organizace Vysočina Tourism.

Návrh těchto produktů by mohl být buď přímo přednesen cestovní kanceláři, či příspěvkové organizaci Vysočina Tourism. Cestovní kancelář však chce zajistit již zmíněnou koordinaci všech subjektů, tudíž je zapotřebí vyčlenit někoho, kdo tento úkol splní. V tomto případě by část požadavku měl plnit destinační management, finanční stránka a další

konkrétní podmínky by měly zůstat v rukou cestovní kanceláře, která by si vyjednávala tyto podmínky s danými subjekty sama.

Spolu s přijetím produktu cestovní kanceláří je vhodné zajistit propagaci daného turistického balíčku. Cestovní kancelář může tento produkt nabízet ve svém katalogu či na svých internetových stránkách. Produkt taktéž může být umístěn na webový portál Kudy z nudy, který nabízí podobné aktivity. Destinační management by měl taktéž uvažovat o možnosti propagace pomocí reklamy v celostátním i regionálním rádiu a taktéž novinách.

Skutečnost, že odpovědnost za propagaci a podporu prodeje produktu obvykle nenesou ti, kteří se přímo podílejí na jeho tvorbě, jistě také není ideální. Tyto produkty by mohl destinační management také propagovat v rámci konání různých veletrhů s tematikou cestovního ruchu. Nelze zapomenout ani na propagaci v poslední době velmi populárních sociálních sítí Facebook a Twitter.

V rámci regionální propagace by mohly být tyto produkty, např. formou letáku, umístěny do turistických informačních center na Vysočině. Subjekty zainteresované v programech turistických produktů by taktéž mohly umístit tento balíček na svoje webové stránky a samozřejmě leták přímo umístit např. na své pokladny. Například zámek Náměšť nad Oslavou by mohl v sekci informace návštěvníkům umístit upoutávku na nabídku tohoto produktu. Taktéž města spojená s programem by na svých internetových stránkách mohla mít reklamu na tyto produkty. Pokud by tyto turistické produkty nechtěla cestovní kancelář nabízet, lze je využít alespoň jako tipy na výlet. Mohou být umístěny opět na webových stránkách měst či na stránkách turistických informačních center, kde by alespoň touto formou napomáhaly rozvoji cestovního ruchu v turistické destinaci Vysočina.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zjistit, jaké jsou možnosti rozvoje turistické destinace Vysočina, tedy cestovního ruchu v tomto regionu. V rámci práce byly vytvořeny turistické produkty, které by mohly přispět k dalšímu rozvoji cestovního ruchu na Vysočině.

V první části byla práce zaměřena na problematiku cestovního ruchu, destinačního managementu a produktu cestovního ruchu.

Ve druhé části byla provedena základní charakteristika turistické destinace Vysočina. Jsou tu zmapovány atraktivity nalézající se na území kraje. Mezi zde nacházející se skvosty patří zejména památky UNESCO, CHKO Žďárské vrchy, řeka Sázava, města Telč či Jihlava. Vysočina je unikátní svou typickou zvlněnou krajinou a čistým životním prostředím. Obecně lze říci, že Vysočina je svojí geografickou povahou a dalšími podmínkami ideálním krajem pro rodinnou dovolenou, ale poskytuje dostatečný prostor i pro vyznavače aktivně tráveného volna.

Z hlediska materiálně-technické základny byla zhodnocena nabídka jednotlivých ubytovacích a stravovacích zařízení i doplňkové infrastruktury. Statistiky ukázaly, že Vysočina patří ke krajům s nejmenším počtem hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních a také k regionům s nejmenším počtem návštěvníků ze zahraničí. Šetření společnosti CzechTourism mapuje návštěvnický profil a zaměřuje se na způsob trávení volného času, spokojenost s nabídkou cestovního ruchu, vybavení regionu, kvalitu poskytovaných služeb aj. Z tohoto výzkumu vyplynuly klady a zápory turistické destinace Vysočina. Mezi pozitivně hodnocenými faktory byly nejčastěji uváděny stravovací služby a péče o památky. Mezi negativa kraje patří zejména dopravní infrastruktura a nabídka pro volný čas.

Jedním z možných způsobů, jak rozvíjet zdejší cestovní ruch, je pomocí turistických produktů. Ty byly vytvořeny na základě informací získaných z analýzy současného stavu cestovního ruchu na Vysočině. Programy a de facto i celé produkty byly koncipovány tak, aby byly kvalitní, dynamické, jedinečné a finančně zajímavé. Tyto balíčky obsahují atraktivity typické pro kraj Vysočina. Turistický produkt byl vždy spojen pouze s určitým územím, ne s celým regionem. Vyzdvihuje atraktivity dané oblasti. Například památky UNESCO nacházející se v kraji Vysočina jsou, podle údajů o návštěvnosti, stále nedocenené. Proto byly do produktů zařazeny. Dále zde byla snaha koncipovat turistické produkty tak, aby atraktivity, které jsou v popředí návštěvnosti, byly spojeny s atraktivitami méně známými a méně

navštěvovanými, a aby také ukazovaly jedinečnost Vysočiny. Kraj má také velký potenciál v ekologicky čistých formách cestovního ruchu (agroturistice, cykloturistice, ekoturistice apod.). I toto bylo zohledněno při tvorbě produktů. Je však zapotřebí zdůraznit nutnost propagace těchto produktů, provázanost a koordinaci všech zúčastněných stran.

Na závěr lze konstatovat, že kraj Vysočina, je krajem s otevřenými možnostmi pro rozvoj cestovního ruchu.

Použitá literatura

- [1] BECKOVÁ, H. *Vedení cestovních kanceláří*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. ISBN 80-7194-353-3.
- [2] MALÁ, V. *Cestovní ruch (Vybrané kapitoly)*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1999. ISBN 80-7079-443-7.
- [3] LANGEROVÁ, B. *Kraj Vysočina*. Praha: ACR Alfa, 2004. ISBN 80-86408-11-6.
- [4] PÁSKOVÁ, M.; ZELENKA, J. *Cestovní ruch výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002.
- [5] TRNKOVÁ, O. a kol. *Území a cestovní ruch*. Praha: VŠE, 1995. ISBN 80-7079-123-3.
- [6] Radosti a strasti turistických produktů. *C.O.T. business*, 2008, č. 1. ISSN 1212-4281.

Elektronické dokumenty

- [7] *Adrenalinové dárky* [online]. Bomba dárek, [cit. 2010-05-05]. Dostupný na WWW: <<http://www.bombadarek.cz/eshop/adrenalinove-darky.html>>.
- [8] *Agrofarma Kadeřávek* [online]. Farma Kadeřávek, [cit. 2010-05-06]. Dostupný na WWW: <<http://www.chalupa-vysocina.cz/>>.
- [9] *CzechTourism* [online]. CzechTourism, [cit. 2010-04-20]. Dostupný na WWW: <<http://www.czechtourism.cz/?show=002010>>.
- [10] *Cestovní ruch* [online]. Praha: ČSÚ, aktualizováno 15. 4. 2010 [cit. 2010-04-16]. Dostupný na WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cestovni_ruch>.
- [11] *Hrady České republiky* [online]. Hrady.cz, [cit. 2010-03-26]. Dostupný na WWW: <http://www.hrady.cz/?p=main_show_ma>.
- [12] *Kouzelník Radim Šoch* [online]. Magic Show, [cit. 2010-04-29]. Dostupný na WWW: <<http://www.magic-show.cz/>>.
- [13] *Lodní doprava na Dalešické přehradě* [online]. Dalešická přehrada, [cit. 2010-04-20]. Dostupný na WWW: <<http://www.dalesickaprehrada.cz/lodni-doprava.php>>.
- [14] *Mapový portál* [online]. Mapy.cz, [cit. 2010-04-19]. Dostupný na WWW: <<http://mapy.cz/>>.
- [15] *Městské kulturní a informační středisko v Humpolci* [online]. Město Humpolec, [cit. 2010-04-30]. Dostupný na WWW: <<http://www.infohumpolec.cz/>>.
- [16] *Motokárová dráha v Jihlavě* [online]. StarKar, [cit. 2010-05-05]. Dostupný na WWW: <<http://www.starkar.cz/motokary/>>.

- [17] *Oficiální internetové stránky kraje Vysočina* [online]. Kraj Vysočina, [cit. 2010-03-14]. Dostupný na WWW: <<http://www.kr-vysocina.cz/>>.
- [18] *Oficiální internetové stránky města* [online]. Náměšť nad Oslavou, [cit. 2010-05-01]. Dostupný na WWW: <<http://www.namestnosl.cz/>>.
- [19] *Oficiální internetové stránky města* [online]. Třebíč, [cit. 2010-05-01]. Dostupný na WWW: <<http://www.trebic.cz/>>.
- [20] *Oficiální server města Pelhřimov* [online]. Pelhřimovsko, [cit. 2010-04-30]. Dostupný na WWW: <<http://www.pelhrimovsko.cz/>>.
- [21] *Oficiální stránky města* [online]. Ledec nad Sázavou, [cit. 2010-05-02]. Dostupný na WWW: <<http://www.ledecns.cz/>>.
- [22] *Oficiální stránky města* [online]. Světlá nad Sázavou, [cit. 2010-05-02]. Dostupný na WWW: <<http://www.svetlans.cz/>>.
- [23] *Oficiální stránky města Jihlavy* [online]. Jihlava, [cit. 2010-05-05]. Dostupný na WWW: <<http://www.jihlava.cz/>>.
- [24] *Oficiální stránky města památky UNESCO* [online]. Žďár nad Sázavou, [cit. 2010-05-04]. Dostupný na WWW: <<http://www.zdarns.cz/>>.
- [25] *Oficiální stránky města Telče* [online]. Město Telč, [cit. 2010-04-29]. Dostupný na WWW: <<http://www.telc-etc.cz/telc/?target=uvod&menu=313>>.
- [26] *Oficiální web města* [online]. Havlíčkův Brod, [cit. 2010-05-02]. Dostupný na WWW: <<http://www.muhb.cz/>>.
- [27] *Oficiální web města* [online]. Jaroměřice nad Rokytinou, [cit. 2010-05-01]. Dostupný na WWW: <<http://www.jaromericenr.cz/>>.
- [28] *Oficiální web obce* [online]. Lipnice nad Sázavou, [cit. 2010-05-02]. Dostupný na WWW: <<http://www.lipnicens.cz/>>.
- [29] *Paintball Jihlava* [online]. Paiball team, [cit. 2010-05-05]. Dostupný na WWW: <<http://www.paintball-vysocina.cz/>>.
- [30] *Půjčovna lodí* [online]. Lodě – Ledec, [cit. 2010-05-02]. Dostupný na WWW: <<http://www.lode-ledec.cz/pujcovne.htm>>.
- [31] *Turistický portál České republiky* [online]. CZeCOT, [cit. 2010-04-02]. Dostupný na WWW: <<http://www.czecot.com/cz/>>.
- [32] *Ubytování na Vysočině* [online]. Statek Vysoké, [cit. 2010-05-06]. Dostupný na WWW: <<http://statek.unas.cz/kone.html>>.

- [33] *Ústav územního rozvoje* [online]. Brno: ÚÚR, aktualizováno 5. 4. 2010 [cit. 2010-04-18]. Dostupný na WWW: <<http://www.uur.cz/hledani.asp?ID=1036>>.
- [34] *Velké Dářko – Vysočina* [online]. Velké Dářko, [cit. 2010-05-06]. Dostupný na WWW: <<http://www.velkedarko.eu/>>.
- [35] *Vítejte na Vysočině* [online]. Turistický portál, [cit. 2010-04-22]. Dostupný na WWW: <<http://www.region-vysocina.cz/index.php?sekce=vysocina>>.
- [36] *Vysočina Tourism* [online]. Příspěvková organizace, [cit. 2010-04-28]. Dostupný na WWW: <http://www.vysocinatourism.cz/index.php?akce=clanek&id_clanek=31>.
- [37] *Westernové městečko* [online]. Šikland, [cit. 2010-05-04]. Dostupný na WWW: <<http://www.western.cz/page.php?ide=1>>.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Kapacita hromadných ubytovacích zařízení v turistickém regionu Vysočina v roce 2009	41
Tabulka č. 2: Počet hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie ubytovacího zařízení v turistickém regionu Vysočina v roce 2009	41
Tabulka č. 3: Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů v roce 2009 ...	43
Tabulka č. 4: Konference v hromadných ubytovacích zařízeních podle krajů ČR za rok 2008	45
Tabulka č. 5: Nejnavštěvovanější turistické cíle v kraji Vysočina za rok 2008	45
Tabulka č. 6: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Havlíčkovsku za rok 2008	46
Tabulka č. 7: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Jihlavsku za rok 2008	46
Tabulka č. 8: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Pelhřimovsku za rok 2008	46
Tabulka č. 9: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Třebíčsku za rok 2008	47
Tabulka č. 10: Nejnavštěvovanější turistické cíle na Žďársku za rok 2008	47
Tabulka č. 11: Skladba návštěvníků	48

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Poloha kraje Vysočina v České republice.....	24
Obrázek č. 2: Rozdělení kraje Vysočina do správních obvodů obcí s rozšířenou působností .	25
Obrázek č. 3: Základní silniční síť kraje Vysočina (dálnice a silnice I. třídy).....	39
Obrázek č. 4: Železniční síť kraje Vysočina	40
Obrázek č. 5: Cizinci ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2009	44
Obrázek č. 6: Hodnocení úrovně služeb v turistickém regionu Vysočina.....	49
Obrázek č. 7: Hodnocení infrastruktury a vybavení v turistickém regionu Vysočina	50
Obrázek č. 8: Hodnocení péče o rozvoj cestovního ruchu v turistickém regionu Vysočina....	51
Obrázek č. 9: Nejlákavější aktivity pro návštěvníky turistického regionu Vysočina.....	52
Obrázek č. 10: Důvody návštěvy regionu Vysočina	53

Seznam zkratk

CHKO – chráněná krajinná oblast

NPR – národní přírodní rezervace

PR – přírodní rezervace

TIC – turistické informační centrum

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu.

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Mapa turistických regionů České republiky

Příloha č. 2 – Fotky historických památek v turistické destinaci Vysočina

Příloha č. 3 – Přehled významných akcí v kraji Vysočina v roce 2010

Příloha č. 4 – Návrh propagačního letáku turistického produktu Pohádková Telč

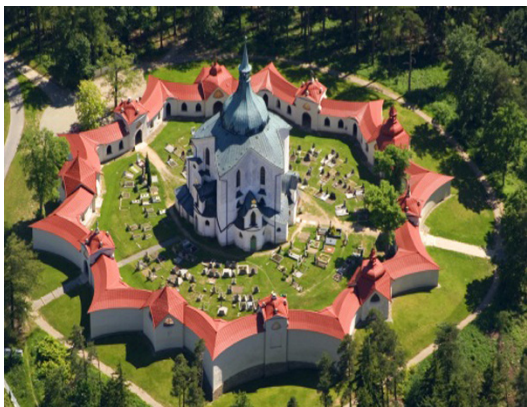
Příloha č. 5 – Návrh propagačního letáku turistického produktu Western nejen na Západě

Turistické regiony České republiky

Zdroj: www.czechtourism.cz

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře

Historické jádro města v Telči

Bazilika sv. Prokopa v Třebíči

Zámek v Jaroměřicích nad Rokytnou

Zámek v Náměšti nad Oslavou

Hrad v Lipnici nad Sázavou

Zdroj: internetové stránky subjektů cestovního ruchu v kraji Vysočina

Hudební festivaly

ROCKOVÁ LIPNICE, Lipnice nad Sázavou, 17. 7. 2010

FESTIVAL GUSTAVA MAHLERA, Jihlava, 18. 5. – 17. 6. 2010

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL PETRA DVORSKÉHO, Jaroměřice nad Rokytnou,
7. 8. – 21. 8. 2010

CONCENTUS MORAVIAE, Třebíč, 29. 5. – 26. 6. 2010

COUNTRY FEST, Třebíč, 26. 6. 2010

Folklór

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL CIMBÁLU SÁDEK, Kojetice na Moravě, 12. 6. 2010

HORÁCKÝ DŽBÁNEK, Žďár nad Sázavou, 17. 7. – 18. 7. 2010

BRAMBOROBANÍ, Třebíč, 15. 9. 2010,

Městské a historické slavnosti

HISTORICKÉ SLAVNOSTI ZACHARIÁŠE Z HRADCE A KATEŘINY Z VALDŠTEJNA,
Telč, 13. 8 – 14. 8. 2010

STŘEDOVĚKÉ SLAVNOSTI – OSLAV UNESCO, Třebíč, 20. 8. – 21. 8. 2010

HISTORICKÉ SLAVNOSTI na hradě Orlik, 4. 7. – 5. 7. 2010

Multizánrové festivaly

TŘEBÍČSKÝ ŽIDOVSKÝ FESTIVAL, Třebíč, 29. 7. -31. 7. 2010

FOLKOVÉ PRÁZDNINY, Náměšť nad Oslavou, 24. 7. – 31. 7. 2010

ZÁMOSTÍ, Třebíč, 4. 6. – 5. 6. 2010

PRÁZDNINY V TELČI, 30. 7. – 15. 7. 2010

Ostatní festivaly

ARTS & FILM, Telč, 24. 6. – 26. 6. 2010

PELHŘIMOV- MĚSTO REKORDŮ, Pelhřimov, 11. 6. – 12. 6. 2010

MEZINÁRODNÍ FESTIVAL DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ, Jihlava, 26. 10. – 31. 10.
2010,

Sportovní akce

MISTROVSTVÍ EVROPY MASTERS 2010, Žďár nad Sázavou, 24. 6. – 27. 6. 2010,

ZLATÁ PODKOVA, Humpolec, 20. 8. – 22. 8. 2010

Ostatní akce

PODZIMNÍ KNIŽNÍ TRH, Havlíčkův Brod, 22. 10 – 23. 10. 2010,

HRAČKOBANÍ, Kamenice nad Lipou, 5. 14. 7. – 18. 7. 2010

VÁNOČNÍ VÝSTAVA BETLÉMŮ, Třešť, 25. 12. – 2. 2. 2011

...Chcete se cítit jako pyšná princezna? A co takhle, kdybyste měli z pekla štěstí? Nebo byste raději věděli, jak se budí princezny?...

Pohádková Telč

Pokud máte rádi kouzla, čary, pohádky či překrásná města, je toto přesně Vaše příležitost. **Cestovní kancelář Vysočina** pořádá dvoudenní výlety za dobrodružstvím, určené pro všechny věkové kategorie, pro všechny, kteří jsou stále zvědaví, pro všechny, kteří ve svém nitru mají stále schováno malé dítě a pro všechny, kteří sní své sny. Vydejte se s námi do pohádkového města Telče, města zařazeného do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Shlédnete místa, kde se odehrály středověké bitvy, čarovala mocná kouzla a zachraňovaly princezny.

Co? **Dvoudenní program Pohádková Telč**

Kde? **V Telči**

Kdy? **Termíny od května do září**

Jak? ***** hotel Na Hrázi**

S kým? **S cestovní kanceláří Vysočina**

Za kolik? **1 970 Kč / os.**

A jaká zajímavá kouzla jsme si na Vás připravili...

- Exkurze do Státního zámku Telč
- Prohlídka zámeckých zahrad
- Návštěva galerie
- Kouzelnické představení Radima Šocha
- Prohlídka památkově chráněného objektu parní mlýn
- Návštěva Telčského domu
- Povídání s hercem Václavem Vydrou
- A jiné

CK Vysočina zajišťuje ubytování a stravu (v ceně) v tříhvězdičkovém hotelu Na Hrázi.

Rezervace a informace

CK Vysočina
Palackého 31
586 01 Jihlava
+420 775 968 714
r.gregorova@ckvysočina.cz
www.ckvysočina.cz

www.ckvysocina.cz

www.region-vysocina.cz

Kraj **Vysocina**

Česká republika

Cestovní kancelář Vysočina pro Vás připravila
třídenní program...

Western nejen na Západě

Program

- Westernové městečko Šiklův mlýn
- strážidelný zámek Draxmoor
- Muzeum knihy
- poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře (UNESCO) a další
- rozhledna Karasín
- hrad Pernštejn
- obří sochy Hamroně, mamuta aj.

Ubytování

*** hotel Colorado Grand v areálu Westernového městečka

Stravování

Snídaně, přímo v hotelu Colorado Grand je možné dokoupit další stravování

Termín

Programy budou uskutečněny v termínu od 1. 5. 2010 do 10. 10. 2010

Délka programu

3 dny

Cena

2 034 Kč / os., v ceně je zahrnuto ubytování, 2x snídaně, vstupné do všech objektů v programu

Rezervace a informace

CK Vysočina
Palackého 31
586 01 Jihlava
+420 775 968 714
r.gregorova@ckvysocina.cz
www.ckvysocina.cz